„ЗАНГОРИ КЕМА“ ЛАРНИ ШАЙЛАНГ!

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

13 ЙИЛ ЧИҚИШИ

№ 156 (3384).

12 АВГУСТ ЖУМА 1966 ЙИЛ

Баҳоси 2 тийин.

ПАХТАНИ МАШИНАДА ТЕРАЙЛИК

Г. ГАБРИЕЛЬЯНЦ,
Ўзбекистон ССР Министрлар Совети раисининг ўринбосари

Республикамиз деҳқонлари пахта учун курашнинг энг масъулиятли даврига қадам қўйдилар. Август мўл ҳосил тўплашда ҳал қилувчи ой бўлибгина қолмай, шу билан бирга, ҳосил йиғим-теримига тайёргарлик ишларини тўла тугаллашда ҳам ҳал қилувчи даврдир. Беш йилликнинг дастлабки босқичида она-Ватанга 3 миллион 750 минг тонна пахта етказиб бериш ва шунча ҳосилнинг 1 миллион 175 минг тоннасини машиналарда териш ҳақидаги республика пахтакорлари олган мажбуриятларнинг муваффақиятли бажарилиши август ойида амалга оширилиши лозим бўлган ишларга ҳам кўп жиҳатдан боғлиқ.

Машина терими — бу пахтачиликни ривожлантиришнинг асосий масаласидир. Машина теримини тўғри йўлга қўймасдан туриб пахта етиштиришни янада кўпайтириш, суғориладиган ерларда янги массивлар ўзлаштириш тўғрисида гап-сўз ҳам бўлмаслиги керак. Агар механизация воситаларининг ҳозирги аҳволини ҳисобга олганимизда, ҳар бир кишининг 3—4 гектар ердаги ғўзани қўл кучи билан парвариш қилишга қурби етса, у, бир ярим гектар майдондаги пахтани қўлда тера олади. Бунинг учун у жуда кўп вақтини сарф этади. Машина терими эса, пахтачиликда техника тараққиётининг бош звеноси ҳисобланади.

Республикамизда пахта теримини механизациялаштириш соҳасида бирмунча муваффақиятларга эришилди. Ўтган йили машиналарда 914 минг тонна пахта териб олинди. Терим машиналаридан кенг фойдаланилганлиги республика бўйича ҳар куни 90—100 минг тонна, ёки йиллик планнинг 2,5—3 проценти миқдорида пахта топшириш, пахта тайёрлаш юзасидан планни ва социалистик мажбуриятларни қисқа муддатларда бажариш, терим ишлари нархини камайтириш, далаларни кузги-қишки ишлар учун ўз вақтида ғўзапоядан тозалаш имкониятларини берди. Йиғим-терим авж олган кунларда машиналар ярим миллиондан ортиқ теримчининг ўрнини босди, бу ўз навбатида теримга четдан одамларни сафарбар этишни кескин камайтиришга олиб келди.

Эндиликда айрим хўжаликлар эмас, балки кўпгина районлар йиғим-теримни механизациялашнинг юксак даражасига эришдилар. Сирдарё области ялпи ҳосилнинг қарийб ярмини машинада, Тошкент области 43 процентдан кўпроғини машинада териб олди.

Пахта йиғим-теримини механизациялаштириш соҳасида катта қадам қўйилди. Лекин шунга қарамасдан, имкониятлардан тўла фойдаланилмаётир. Умуман республика бўйича ўтган йили йиғиштирилган ҳосилнинг фақат 23 проценти машиналарда териб олинди, ҳар бир агрегатнинг терган пахтаси ўртача 44 тоннани ташкил этди, холос.

Пахтачиликни янада ривожлантириш юзасидан КПСС XXIII съезди, КПСС Марказий Комитети март (1965 йил) ҳамда май (1966 йил) Пленумлари қарорлари олдимизга жуда катта вазифалар қўйди. Ана шу вазифаларни бажариш биздан йиғим-теримни механизациялаштириш бўйича барча ишлар савиясини қатъий оширишни талаб этади. Беш йиллик охирига бориб машинада терилган пахта камида 2 500 000 тоннани ташкил этиши керак. Бу ишга беш йилликнинг биринчи босқичида катта ҳисса қўшмоқ лозим. Машинада пахта териш юзасидан бу йил қабул қилинган мажбуриятларнинг муваффақиятли адо этилиши йиғим-теримни қисқа муддатларда ўтказиш ва пахтани нобуд қилмасдан териб олиш учун курашда ҳал қилувчи роль ўйнайди.

Бизда «Сағай» совхози, Янгийўл районидаги «Коммунизм», Поп районидаги Ленин номли, Охунбобоев районидаги Карл Маркс номли, Юқори Чирчиқ районидаги «Политотдел» ва шу каби кўпгина хўжаликлар борки, улар пахта териш машиналаридан кенг фойдаланиш, терим ишларини оқилона уюштириш, четдан одам олмасдан пахта теримини ўтказиш туфайли қўл кучини кескин камайтирмоқдалар, пахтадан мўл-кўл ҳосил етиштирмоқдалар. Ана шу хўжаликларнинг тажрибаси республикамиздаги бошқа колхоз ва совхозлар учун намуна бўлиб қолмоғи керак.

Машҳур механизатор Мамажон Дадажонов, бу йилги ҳосилнинг 50 минг тоннасини, ёки 70 процентидан кўпроғини машиналарда теришга аҳд қилган. Оққўрғон райони колхоз ва совхозларининг, Зарафшон воҳасида машина теримини оммавий қўллаш ҳаракатининг ташаббускорлари — нарпайлик механизаторлар ҳамда пахтакорларнинг оташин чақириғига «лаббай» деб жавоб берган кўпгина илғор хўжаликлар машина терими юзасидан ўз планларини қайта кўриб чиқмоқдалар ва оширилган мажбуриятлар қабул қилмоқдалар. Илғор хўжаликлар машина теримига тайёргарлик ишларини тугаллаётганликлари ниҳоятда қувончлидир. Янгийўл районидаги «III Интернационал», Ўрта Чирчиқ районидаги «Северный маяк» колхозларида ва бошқа хўжаликларда терим машиналари шай қилиб қўйилган, бошқа техникани тайёрлаш тугалланай деб қолган. Афсуски, бундай хўжаликлар ҳали оз.

Шунга иқрор бўлиш керакки, машина теримига тайёргарлик бу ишдаги катта вазифалар талабига мутлақо жавоб бермайди. Республика бўйича мавжуд пахта териш машиналарининг фақат ярми, кўрак чувиш машиналарининг учдан бир қисми, кўрак териш машиналарининг ярмидан озроғи тахт қилиб қўйилган, пахтани қоп-қанорсиз ташиб олиш учун жуда кўп прицепларни тахт қилиб қўйиш талаб этилади.

Орджоникидзе, Киров, (Сирдарё области), Бўз, Иштихон, Бағдод, Киров (Фарғона области), Бухоро, Косон, Сариосиё, Гурлан, Кегайли ва Беруний районларида терим машиналари ремонти жуда ёмон бормоқда. Мазкур районлардаги қишлоқ хўжалик бошқармалари ва «Узсельхозтехника» бирлашмалари раҳбарларининг сўзи билан иши бир бўлмаётир.

Кўпгина районлардаги «Узсельхозтехника» бирлашмалари терим техникаси ремонтига яхши ҳисса қўшмаётирлар. Агар Андижон ва Самарқанд областларида тайёрланган машиналарнинг учдан бир қисми «Узсельхозтехника» корхоналарида ремонт қилинган бўлса, бошқа областлардаги ҳамда Қорақалпоғистон АССРдаги район бирлашмалари ремонтдан чиқарган машиналар сони жуда-жуда оз. Масалан, Фарғона областида ремонт қилинган 1199 та машинанинг 222 таси «Узсельхозтехника» устахоналари ҳиссасига тўғри келади. Қашқадарё областида тахт қилиб қўйилган 373 агрегатдан фақат бештасини «Узсельхозтехника» устахоналари ремонт қилиб берган. Кўрак териш машиналари, пахта юклагичлар, пахтани қоп-қанорсиз ташиш учун прицеплар ремонтига келганда шуни айтиш керакки, Сирдарё областидаги «Узсельхозтехника» корхоналаридан ташқари бошқа бирорта корхона бу ишда қатнашмаётир. Қудратли, техникавий ускуналанган ремонт корхоналарининг тўла қувват билан ишламаётганлигини, айни вақтда, терим техникасининг жуда қийин ремонти ўз устахоналарига эга бўлмаган хўжаликларда ўтказилаётганлигини тўғри иш деб бўлмайди. «Узсельхозтехника» бирлашмаси, республика Қишлоқ хўжалик министрлиги ва уларнинг областлардаги ташкилотлари тезда бу аҳволнинг олдини олишлари керак.

Республика «Узсельхозтехника» бирлашмаси «Главхлопкомаш» билан ҳамкорликда пахта териш машиналари ремонтини запас қисмлар билан тўла-тўкис таъминлаш чораларини кўришлари лозим.

«Узсельхозтехника»нинг бир қатор район бирлашмаларида, колхоз ва совхозларда пахта териш машиналари сифатсиз ремонт қилинаётганлиги ва тайёрланаётганлиги тўғрисида жуда кўп сигналлар келиб турибди. Техникани сифатли ремонт қилиш машина терими муваффақиятининг дастлабки шартидир. Ремонт сифати устидан қаттиқ контроль ўрнатмоқ, ремонтдан чиқарилган ҳар бир машинани қайта текшириб кўрмоқ керак.

Машина теримини муваффақиятли ўтказишда механик-ҳайдовчиларни танлаш ва ўқитиш ҳал қилувчи аҳамиятга эгадир. Афсуски, механик-ҳайдовчиларни танлаш иши ҳалигача тугалланмаган. Бу ишда айрим жойларда хатоликларга йўл қўйилмоқда. Баъзилар ҳар бир машинада битта ҳайдовчи бўлиши керак, ўшанда у машинага яхши қарайди ва кўпроқ ҳақ ишлаб олади, деган кайфиятда юрибдилар. Булар машина теримига зарар етказадиган кайфиятлардир. Машинада кечаю кундуз ишлаш учун ҳамма имконият бор. Машина пахтага шудринг тушмаган вақтда кечаю кундуз ишлаши лозим. Ҳар бир хўжалик олдида биринчи машина теримини, ундан кейин иккинчи теримни қисқа муддатларда ўтказиш каби масъулиятли вазифа турибди. Бунда пахта сортининг бузилишига йўл қўймаслик зарур. Ўз-ўзидан маълумки, бир киши ой давомида бир ўзи бир машинада ҳамма вақт ишлаёлмайди. Шунга кўра, ҳар бир машинани иккитадан малакали механик-ҳайдовчи билан таъминлаш бизнинг шу кеча-кундуздаги муҳим вазифамиздир. Бундан ташқари, тракторчиларни, механизаторларни, хўжаликнинг бошқа ишларида қатнашаётган механизатор кадрларни, шофёрларни «зангори кема»ларни бошқаришга қўшимча равишда сафарбар этиш керак. Мамажон Дадажоновнинг чақириғига жавобан хўжаликларнинг ўзида механик-ҳайдовчилар тайёрлаш ишини кенг йўлга қўйиш зарур.

Механик-ҳайдовчилар тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш курсларида малакали инженер-техниклар, «Узсельхозтехника» район бирлашмаларининг ходимлари, колхоз ва совхозларнинг таниқли механизаторлари қўшимча равишда машғулот олиб боришлари зарур. Улар ўз иш усуллари, тажрибалари билан ўртоқлашишлари мақсадга мувофиқдир.

Вегитациянинг қолган даврида пахта териш машиналарини муваффақиятли қўллаш учун зарур шарт-шароитлар яратилиши далалардаги ишларга кўп жиҳатдан боғлиқдир. Илғор хўжаликлар мўл ҳосил етиштириш учун курашда ўзларининг ҳар бир қадамини машина терими тўғрисидаги ғамхўрлик билан бирга қўшиб олиб бормоқдалар. Улар ўсимликларнинг ғовлаб кетишига ва ётиб қолишига йўл қўймаяптилар, эгатларни тўғри олиб, суғориш сифатли ўтишига эришмоқдалар, суғоришдан кейинги культивацияни вақтида ўтказиб, далада кесаклар пайдо бўлишига йўл қўймаяптилар. Бу хўжаликлар августнинг иккинчи ярмида ҳамма далаларни яна бир марта текшириб кўришга ва пахта териш машиналари ва подборщикларнинг душмани — бегона ўтларни битта ҳам қўймасликка қарор бердилар.

Ғўзани эрта етилтириш — биринчи сортли кўп пахта олиш ва машина теримини муваффақиятли ўтказишга заминдир. Ғўзаларни август ойининг охиригача парвариш қилиш, ғўзани бир меъёрда суғориш, кўпгина участкаларда ерости сувларининг кўтарилиш даражасини камайтириш учун ҳамма чораларни кўриш, бирон бир важ топиб ўғит солинишига йўл қўймаслик — буларнинг ҳаммаси ана шу мақсадга эришишда асосий воситадир.

Ҳозир машинада терилиши лозим бўлган ҳамма майдонларни механик-ҳайдовчиларга бириктириб қўймоқ ва бу билан уларга далаларни синчиклаб текшириб кўриш имкониятини туғдирмоқ лозим. Механик-ҳайдовчи — пахта теримида марказий фигурадир. Биз унга энг қимматли нарса — пахта териш машинаси, ҳосилни ишониб топшириб қўйибмиз. Шунинг учун ҳам механик-ҳайдовчиларга ҳозирданоқ, айниқса терим кунларида катта эътибор берилиши, у далалар билан танишаётган кунлар учун ҳам ҳақ тўланиши, терим машиналарини тайёрлаётганлиги учун ҳақ олишига имконият яратилиши зарур. Хуллас, механик-ҳайдовчига ғамхўрлик қилишни ҳар қачонгидан ҳам яхшилаш талаб этилади.

Машина теримини муваффақиятли ўтказишда дефолиация муҳим аҳамиятга эгадир. Дефолиация машина теримига нечоғлик муносабатда бўлинганлигини текширишда механизаторларга ёрдам беради. Дефолиацияни

(Давоми учинчи бетда).

Янгийўл районидаги «Қизил Октябрь» колхозининг аъзолари ҳосилнинг асосий қисмини «зангори кема»лар ёрдами билан териб олишади. Ҳозир бу колхозда йиғим-теримга тайёргарлик кўриш ғўза қатор ораларига ишлов бериш билан боғлаб олиб борилмоқда. Суратда: ремонтдан чиқарилган пахта териш машиналари.

А. Тўраев фотоси.

МЕҲНАТ ФРОНТИНИНГ ЗАРБДОРЛАРИ

ИШЧИ Қаршингизда кулиб турган бу йигит Зиё Мусаев Бекобод цемент заводида 11 йилдан бери меҳнат қилади. Ҳозир у айланма печ машинисти бўлиб ишламоқда. Смена нормасини бир ярим бараварга етказиб адо этмоқда.

САБЗАВОТЧИ Калинин районидаги Собир Раҳимов номли колхознинг азамат деҳқонлари шаҳар меҳнаткашларини мўл-кўл сабзавот маҳсулотлари билан таъминлашда ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшмоқдалар. Колхозчиларнинг бутун куч ва эътибори ҳар гектар ердан кўпроқ маҳсулот олишга қаратилган. Бу соҳада оддий колхозчи ўртоқ Ш. Аҳмедова ҳам яхши ишламоқда.

СУТ СОҒУВЧИ Энг сут соғувчилар рўйхатида ўртоқ Карима Йўлдошеванинг ҳам номи бор. У ўтган йили 8 йиллик мактабни муваффақиятли битириб, фермага ишга ўтганди. Шундан бери ғайрат кўрсатиб меҳнат қилмоқда. У ўзига бириктирилган 15 бош соғин сигирнинг ҳар биридан йил охиригача 34 тоннадан сут соғиб олишга аҳд қилган. Суратда: Янгийўл районидаги «Коммунизм» колхозининг сут соғувчиси ўртоқ К. Йўлдошева.

БЎКА ПАХТАКОРЛАРИ, ХОТИРЖАМЛИККА БЕРИЛМАНГ

Ўтган чоршанба куни область партия комитети текшириш бригадаси аъзолари қишлоқ хўжалиги мутахассислари билан бирга Бўка райони пахта далаларида бўлишиб, Ватанга «оқ олтин» етказиб бериш юзасидан янги беш йилликнинг тўнғич йилида зиммага олинган юксак социалистик мажбуриятнинг бажарилишини таъминлаш йўлида қандай кураш олиб борилаётганлиги билан танишдилар.

Текшириш бригадаси районлаги 1-«Пискент» совхозининг М. Шораҳмедов, Т. Гайдаров, М. Сафарматов, Қ. Эшонқулов, Э. Тўйчиев ўртоқлар сингари пешқадам бригадалари далаларини кўришиб ғўзаларга деҳқонларнинг чинакам пешона терлари тўкилганлигидан қаноат ҳосил қилдилар. Бегона ўт кўринмайди, ҳашарот йўқ, чеканка сифатли ўтказилган. Шу кеча-кундузда ҳам ғўза қатор ораларини юмшатиш, лозим топилган пайкалларга жилдиратиб сув тараш жадал давом эттирилмоқда. Бу бригадаларнинг ҳар туп ғўзасида ҳозирнинг ўзидаёқ 7—8 тадан михти кўсак бор.

Райондаги камқувват ҳисобланган, бу йил эса илғорлар сафидан ўрин олиш учун курашаётган Карл Маркс номли колхознинг Х. Мансуров, А. Чўлиев, Д. Мамедов, И. Нурбадалов ўртоқлар бошлиқ звено ва бригадаларида планда белгиланган 18—20 эмас, 24—25 центнердан хирмон кўтариш учун кураш кетаяпти. Пайкалларда ана шунга яраша ҳосил тўпланмоқда. Колхоз бу йил етиштирилган ҳосилнинг ярмидан кўпини «зангори кема»лар ёрдамида териб олишни режалаштирган. Бу колхозда 28 та терим машинасидан 26 таси тўла ремонтдан чиқарилганлиги текшириш бригадасини мамнун қилди.

«Кўкорол» совхозининг Ғани Абдужабборов бошлиқ звено иши бошқаларга ўрнак бўла олади. Ғани Абдужабборов шоферликдан ўз хоҳиши билан тракторчиликка ўтиб, пахтада ишлашни хоҳлаган. Унинг олти аъзоси бор. 40 гектар ернинг ҳар гектаридан 20 центнердан ҳосил олиниши керак. Звено аъзолари механизациядан тўла ва унумли фойдаланиб, ерни эъзозлаб ишлаганлар. Ҳар туп ғўзанинг қониб сув ичишини таъминлаганлар. Ҳалқ ҳам ҳосилга ҳосил қўшиш қизғин давом этаяпти. Бу звенода бемалол гектаридан 30—35 центнердан хирмон кўтариш имкони бор.

Ҳамза номли, Охунбобоев номли, «Ленин йўли», «Ленинизм» сингари қатор хўжаликларда ҳам мўл ҳосил учун жон куйдираётган, август ойини зарбдор ой деб эълон қилиб, ғўза парваришини то ҳосил пишиб етилгунича давом эттиришга аҳд қилган звено ва бригадалар ўнлаб топилади.

Текшириш бригадаси районнинг қатор хўжаликларида отни баравар қамчиламаётган, ҳозирданоқ ғўзанинг кўкига маҳлиё бўлиб ғўза парваришини бўшаштириб юборган ўнлаб бригада ва бўлимлар борлигини аниқлади.

Текшириш бригадаси аъзолари ўртоқ А. Абдумўминов раислик қилаётган Свердлов номли колхознинг ишидан жуда қаттиқ ранжишди. Колхознинг М. Абдураҳмонов, Т. Гулматов ўртоқлар бошлиқ бригадаларида ғўза жуда кам ҳосил оляпти. Ўт босиб кетган карталар кўп. М. Абдураҳмонов бригадасида 25 гектар ердаги ғўза ўсишдан 15—20 кун орқада қолган. Бунинг устига кетмон чопиғи вақтида кўчатларнинг нобуд бўлишига йўл қўйилган.

Колхоздаги энг катта камчилик шундаки, деҳқоннинг оғирини енгил қилаётган машина теримига эътиборсизлик билан қаралаяпти. 16 та ХВС машинасидан биронтаси, 25 та ХТ дан 18 таси ҳалигача ремонтдан чиқарилмаган. Колхоз раҳбарлари ремонт ишига етарли куч ажратмаганлар. Бу зарур ишни шу вақтгача ўз ҳолига ташлаб қўйганлар.

Ўт босган, сувдан қолаётган, шунингдек меъёридан ортиқ захлатиб юборилган ғўзалар ўртоқ Ў. Жарқинбоев раислик қилаётган Жамбул номли, ўртоқ Х. Абдиқулов раислик қилаётган Охунбобоев номли, колхозларда ҳам гектар-гектарлаб топилади. Бу хўжаликларда ҳосилимиз етилиб қолди, ишни дўндириб қўйдик, деган хом хаёлга берилган бригада ва бўлим бошлиқлари бор.

«Кўкорол» совхозининг 3-бўлимида айниқса ғўзанинг аҳволи ачинарли. 100 гектардан ортиқ пахта майдони ўт ичида. Культивация ҳаддан ташқари сифатсиз ўтказиляпти. Бир эгат ҳали етилмаган, лой бўлса, иккинчи эгат вақти ўтиб оқариб кетганлигидан палахса кесак кўчиб ғўза илдизларига шикаст етказиляпти.

Райондаги ўртоқ Т. Каримов раислик қилаётган Мичурин номли колхозда ҳам худди ана шундай аҳволни кўрдик.

Бу колхозда чеканка тамом бўлди, деб маълумот берилган бўлса ҳам, аслида ундай эмас. Қатор бригадаларда агротехниканинг бу муҳим тадбири сифатсиз ўтказилган. Қайта чеканка қилиниши лозим бўлган карталар кўп. Колхознинг 10, 11-бригадаларида ёввойи ўт босган ғўза қатор оралари номигагина культивация қилинмоқда.

Область партия комитети текшириш бригадаси ғўза парваришининг бориши билан бирга район бўйича машина теримига тайёргарликни ҳам кўздан кечирдилар. Машина терими соҳасида оққўрғонликлардан, ўртачирчиқликлардан ортда қолмаймиз, деб сўз берган бу районда ремонт ишларига ҳали чинакамига киришилган эмас. Пискент зонаси колхозлари ва совхозларида 400 га яқин терим машинасидан 180 таси ремонт қилинган, деб маълумот берилган. Аслида ана шу машиналарнинг ҳар бирида беш-олтитадан нуқсон бор. Бўка зонасидаги колхоз ва совхозларда эса 576 машинадан эндигина 213 таси тайёр бўлган. Айниқса «Ленинобод», Тимирязев номли колхозларда ремонт ишлари суст бораяпти.

Район пахтакорлари ғўза парвариши соҳасида ва машина теримига тайёргарлик кўришда йўл қўйилаётган хато ва камчиликларни тезда бартараф қилишлари, зиммага олинган юксак социалистик мажбуриятни бажариш йўлида ҳар қачонгидан ҳам баракали меҳнат қилишлари керак.

Кечқурун район партия комитети биносида колхозларнинг раислари, совхозларнинг директорлари, партия ташкилотларининг секретарлари, мутахассислар иштирокида якунловчи кенгаш бўлди. Кенгаш ишида Ўзбекистон ССР Олий Советлари Президиумининг раиси **Е. С. Насриддинова**, область ижроия комитетининг раиси **Э. Т. Шайхов**, область партия комитетининг секретарлари **Х. Мусахонова, П. Костриков** ўртоқлар қатнашдилар. Область партия комитетининг биринчи секретари ўртоқ **М. А. Абдураззоқов** район пахтакорларининг бундан буёнги вазифалари тўғрисида якунловчи нутқ сўзлади.

У. ЖОНГИТОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбири.

АҲДИМИЗ 35 ЦЕНТНЕРДАН

Колхозчиларимиз ишни бир кун ҳам бўшаштирганлари йўқ. Июль ойида қандай меҳнат қилган бўлсак, августда ҳам шундай бўляпти. Қатор ораларига ишлов бериш давом эттирилмоқда. Биз ўсимликни қанчалик меҳр ва муҳаббат билан парвариш қилсак, ҳосили шунча кўпаймоқда. Айниқса, чеканкани вақтида тамомлаганимиз яхши бўлди. Ғўзаларни чанқатиб қўймаслик учун ҳаракат қиляпмиз. Шуни ҳам айтиш керакки, экинга ҳа деб ортиқча сув бериш ярамайди. Ғўза шохлари ҳаддан ташқари ғовлаб кетиб, ҳосил тугунчаларини камайтириб қўяди. Буни ҳисобга олиб биз сувталаб жойларнигина қондириб суғоряпмиз.

Бригадамиз аъзолари ҳосилнинг 80 процентини «зангори кема»лар билан териб олишга аҳд қилганлар. Бу ишга ҳозирдан бошлаб тайёргарлик кўрмоқдалар, машиналар ишлайдиган майдонлардаги ўтларни йўқотмоқдалар. Шу билан бирга ариқ четларидаги бегона ўтларни ҳам юлиб ташлаб, ғўзаларни шамоллатяпмиз. Бизда тўртта пахта териш машинаси ишлайди. Ҳозир бригадамизнинг механизаторлари ўзлари бошқарадиган «зангори кема»ларни сифатли ремонтдан чиқаришиб, теримга тахт қилиб қўйдилар. Биз йўл ва кўприкларни, тош-тарозиларни ва хирмонларни ремонт қилишни ҳам бошлаб юбордик. Бутун куч ва ғайратимиз ҳосилни тезроқ етилиб пишишига қаратилган. Биз ҳар гектар ердан 35 центнердан хирмон кўтаришга бел боғлаганмиз. Албатта сўзимизнинг устидан чиқамиз. 25 августнинг охиригача қадар ишни бўшаштирмай, мажбуриятни қоплайдиган даражада ҳосил тўплаймиз.

Б. ИСМАТОВ,
Ўрта Чирчиқ районидаги Ленин номли колхознинг бригада бошлиғи.

ЎЗАРО ТЕКШИРИШ БОШЛАНДИ

Тошкент ва Сирдарё областлари қишлоқ хўжалик ходимлари ўзаро мусобақалашиб келишади. Бу икки областнинг халқ маорифи ходимлари ўртасида ҳам ана шундай ўзаро мусобақа ташкил этилди.

Кеча Сирдарё области халқ маорифи ходимларидан бир группаси пойтахт областига келди. Мусобақадош область маориф ходимлари пойтахт области районлари мактабларида янги ўқув йилига тайёргарликнинг боришини кўздан кечирадилар.

Меҳмонлар икки группага бўлиниб, Калинин ва Ўрта Чирчиқ районларига жўнаб кетдилар. Ўзаро текшириш бригадасига Сирдарё область халқ маорифи бўлими мудирининг ўринбосари ўртоқ И. Отай бошчилик қилмоқда.

Айни бир вақтда областимиз халқ маорифи ходимларидан ўн киши кеча Сирдарё областига жўнаб кетди. Бу ўзаро текшириш бригадасига область халқ маорифи бўлими мудирининг ўринбосари ўртоқ А. Измайлов бошчилик қилмоқда. Ўзаро текшириш бригадаси Сирдарё области мактаблари ремонти ишлари билан танишади.

Н. В. ПОДГОРНИЙНИНГ АВСТРИЯГА ВИЗИТ БИЛАН БОРИШИ ТЎҒРИСИДА

Австрия Республикасининг федерал президенти Ф. Ионаснинг таклифига биноан, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорний федерал президент доктор Шерфнинг Совет Иттифоқига қилган расмий визитига жавобан 1966 йил 10 октябрдан 17 октябргача расмий визит билан Австрияда бўлади.

СИЁСИЙ ТАШКИЛОТЧИЛАР ТАЖРИБАСИДАН

Ибрат

ЎТГАН йилнинг ёз ойларида бўлиб ўтган эди бу воқеа. Участка партия ташкилоти сиёсий ташкилотчиларнинг ишини кўриб чиқди. Бир-икки сиёсий ташкилотчи топширилган вазифани уддалай олмаганлиги учун, уларнинг ўрнига янгисини тайинлаш керак бўлиб қолди. Ана шунда бюро аъзолари КПСС аъзолигига кандидат, ёш фельдшер Рустам Кўмишевнинг номини тилга олиб қолишди.

— Эртага партия йиғилиши бўлади, — деб айтишди улар Рустамга, — биз сизни сиёсий ташкилотчи қилиб тасдиқлашни мўлжаллаб қўйдик.

Шундан сўнг секретарь унга эсдалик дафтарини узатди:

— Мана буни ўқинг-да, кейин бизга ўз фикрингизни айтинг, — деди.

Рустам дафтарчани ўқиб чиқди. Унда сиёсий ташкилотчиларнинг вазифаси, бурчи баён қилинган эди.

Сиёсий ташкилотчи, дўст ва маслаҳатчи, кишиларга ғамхўр ва меҳрибон бўлиши керак. У партия ва ҳукуматимиз томонидан белгиланган тадбирларни амалга оширишда колхоз правлениеси ва партия ташкилотининг энг яқин ёрдамчиси, омманинг етакчиси, янгилик жарчиси, илғор тажрибаларнинг тарғиботчиси ҳисобланади.

Ғоят масъулиятли, лекин шарафли вазифа бу, хаёлидан ўтказди Рустам. Эплайолармиканман.

— Қалай, ўқиб чиқдингизми, нега ўйланиб қолдингиз, — деб сўради партком секретари.

— Ўқиб чиқдим, ҳаммаси тушунарли, — деди Рустам. — Лекин қийналиб қолмасмиканман.

— Хотиржам бўлаверинг, сиз бу ишнинг уддасидан чиқасиз, — унга далда берди кўпни кўрган тажрибали сиёсий ташкилотчилардан Холмат ака Секизбоев.

Рустам рози бўлди, ишончларингизни оқлаш учун ҳаракат қиламан, деб сўз берди.

Шундай қилиб, ёш коммунист муҳим партия топшириғини олди. Энди у фельдшергина эмас, сиёсий ташкилотчи ҳамдир. Унга 9 хонадонни бириктиб беришди. Рустам ишдан бўш вақти бўлди дегунча ана шу хонадонларга киради. Уларнинг оилавий аҳволи билан бирма-бир танишиб чиқади. Маълум бўлишича, ўзига қарашли хонадонларда тўртта олий маълумотли, 8 та махсус ўрта маълумотга эга бўлган кишилар бор. Рустам дастлаб ана шулар билан дўст-биродар тутунди. Сизлар менинг биринчи ёрдамчим бўласизлар, ҳар бир ишни сизларнинг ёрдамингизга суяниб олиб бораман, деб айтди. Шундай қилди ҳам. Уларнинг ёрдамида ҳозирги кунда аҳолини қандай масалалар қизиқтираётганлигини аниқлаб, сўнгра суҳбатлар ўтказишга киришди.

Озодалик — саломатлик гарови» деган темада ўтказилган биринчи суҳбат ҳаммага манзур бўлди. Рустам ўз суҳбатини ўтказишдан олдин колхозда санитария-гигиена ишлари билан обдон танишган эди. Суҳбатда саломатликка оид кўплаб мисоллар келтирди. Шунинг учун ҳам суҳбат қизиқарли бўлди.

Навбатдаги суҳбат коммунизм қурувчисининг ахлоқ кодекси ҳақида бўлди. Суҳбатга қатнашган участка партия ташкилотининг секретари З. Иброҳимов Рустамнинг мазмунли суҳбатидан мамнун бўлди. Шу-шу бўлди-ю партия ва ҳукуматимизнинг муҳим бир қарорига бағишланиб, суҳбат ўтказиладиган бўлса, Рустамга топширишарди бу ишни.

Шундай қилиб, Рустам Кумишев эл ўртасида танилди, обрў орттирди. У фельдшерлик касбининг ҳам икир-чикиригача ўрганиб олган. Унинг ҳузурига келган бемор касали енгиллашгандек бўлиб, хурсанд бўлиб қайтади. Негаки, у «яхши сўз — жон озиғи» деган ота-боболаримизнинг доно гапларига ҳамма вақт амал қилади.

Рустам ишдан сўнг ҳам тиниб-тинчимайди. Бирор кишининг бетоблиги тўғрисида хабар эшитиб қолса, дарҳол ўша ерга етиб боришга ҳаракат қилади.

Бир куни у ишдан қайтиб, уйида эндигина хордиқ чиқараётган эди. Ҳомиладор аёл Адаш Абдураимованинг қон босими ортиб, анча қийналаётганини хабар қилишди унга. Рустам дарҳол кийинди, беморнинг ёнига борди. Дастлабки ёрдамни кўрсатиб бўлгач, уни енгил машинага солиб, район касалхонасига жўнатди. У ерда аёлни меҳрибон врачлар даволадилар. У соғ-саломат кўзи ёриб, жигаргўшасини қучоқлаб қайтди. Рустамга чексиз миннатдорчилик билдирди. Бундай мисолларни кўплаб келтириш мумкин.

Яқинда участка партия ташкилотининг йиғилиши бўлиб ўтди. Йиғилишда сиёсий ташкилотчи Р. Кумишевнинг ҳисоботи эшитилди. Музокарада сўзга чиққан коммунистлар Рустамнинг ишидан хурсанд бўлиб гапиришди. Ҳар бир сиёсий ташкилотчи ўз ишини унинг тажрибаси асосида ташкил этиши, Рустамдан ўрнак олиши лозим, деб қайд қилишди.

Ўз ишига, камтар меҳнатига юқори баҳо берилганлигидан руҳланган Рустам аҳоли ўртасида яна зўр ғайрат ва шижоат билан иш олиб бормоқда. Колхоз правлениеси ва партия ташкилоти олдида турган вазифаларни бажариш, аҳолининг куч-ғайрати, ижодий ташаббусини қишлоқ хўжалик экинларидан мўл ҳосил етиштиришга сафарбар қилишда актив қатнашмоқда.

Р. ДОВУТБЕКОВ,
Юқори Чирчиқ районидаги «Ўзбекистон» колхози.

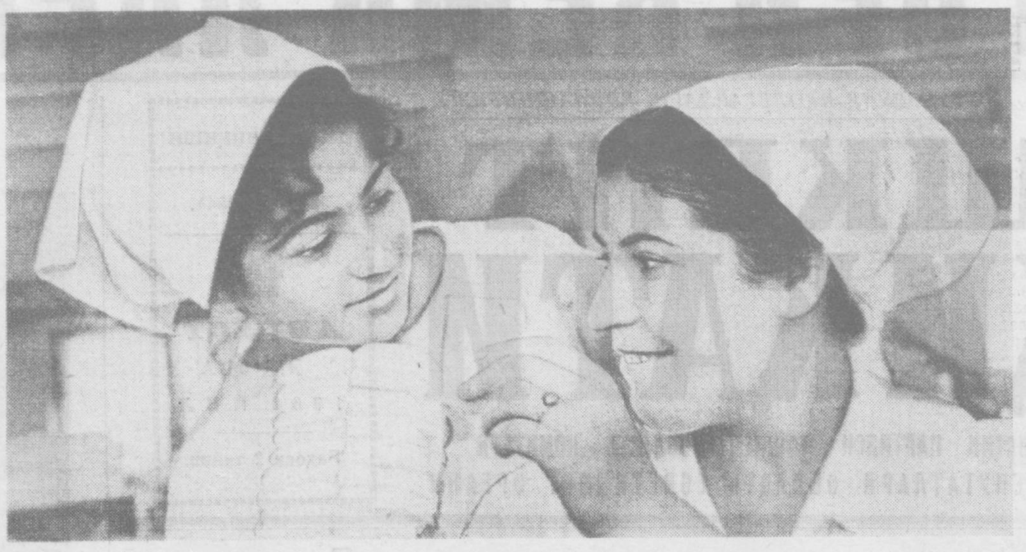

Тошкент химия фармацевтика заводида тайёрланаётган дори-дармонлар беморларнинг дардига даво бўлмоқда. Бу ерда ҳар бир препаратнинг сифатли бўлиши учун доим кураш олиб борилади. Корхона ишчиларидан М. Ойхўжаева ва Д. Эгамбердиева корхона шуҳрати учун курашиб, меҳнатда яхши натижаларни қўлга киритмоқдалар. Суратда: М. Ойхўжаева ва Д. Эгамбердиева ўртоқлар.

А. Тўраев фотоси.

ТАЖРИБА ЎРГАНИШ УЧУН ЎЗБЕКИСТОНГА КЕЛИШДИ

СССР мелиорация ва сув хўжалиги министрлигининг таклифига биноан мамлакатимизда меҳмон бўлиб турган Бирлашган Араб Республикаси гидротехникларидан бир группаси Ўзбекистонга келди.

Чет эллик мутахассислар Ўзбекистон ССР мелиорация ва сув хўжалиги министрлигида суҳбатлашганларидан кейин Мирзачўлга жўнаб кетдилар. Улар бу ерда қўриқ ерларни ўзлаштириш тажрибаси билан. далаларни суғоришнинг янги усуллари билан танишадилар. (ЎзТАГ).

МАРКСИЗМ-ЛЕНИНИЗМ НАЗАРИЯСИНИ ЎРГАНУВЧИЛАРГА ЁРДАМ

Сиёсий адабиёт нашриёти партия маорифи системасида янги ўқув йили олдидан бир неча янги китоб тайёрлади.

Фалсафа фанлари кандидати А. Зотовнинг «Философия нима» деган брошюраси «Философия бўйича методикага оид маслаҳатлар» сериясини бошлаб беради. Бу серия пропагандистларга ва марксизм-ленинизм асослари мактаби ўқитувчиларига ёрдам бериш учун нашр этилади.

Ленинградлик пропагандистлардан А. Глебов ва Т. Никифороваларнинг брошюраси марксизм-ленинизм асослари мактабларида КПСС тарихини ўрганиш учун керакли ўқув-методик қўлланмадир. Бу брошюра пропагандистларнинг «Партиянинг халқ хўжалигини социалистик негизда реконструкция қилишни тугаллаш учун кураши. СССРда социализм ғалабаси (1933—1937 йиллар)» деган темада лекция тайёрлашлари, суҳбат уюштиришлари учун ёрдам беради.

Сиёсий адабиёт нашриёти босиб чиқарган программа В. И. Лениннинг таржимаи ҳолини ва «Сиёсий билимлар асослари»ни ўрганувчи бошланғич сиёсий мактабларнинг тингловчилари ва пропагандистларга мўлжалланган. Программа икки йилга мўлжалланган бўлиб, бошланғич сиёсий мактабда партия ва ҳукуматнинг энг муҳим ҳужжатларини ўрганишни ҳам кўзда тутади.

«В. И. Ленин» номли қисқача биографик очерк Владимир Ильич Ленин ҳаёти ва фаолиятининг асосий босқичларига, унинг ўлмас таълимотига бағишланган. Бу биографик очерк партия маорифи системасида шуғулланувчилар учун мўлжалланган.

(ТАСС мухбири).

ОЛИМЛАР ҚИШЛОҚ МЕҲНАТКАШЛАРИ ДАВРАСИДА

Тошкентлик бир группа олимлар яқинда Бўка районининг колхоз ва совхозларида бўлиб, қишлоқ меҳнаткашлари учун лекция, суҳбатлар ўтказишди. Улар орасида тарих фанлари кандидатлари Б. Аҳмедов, Б. Маннонов, химия фанлари кандидати М. Абдураҳмонов, фалсафа фанлари кандидати М. Эшимов, Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Шарқшунослик институтининг илмий ходимлари О. Иноятов, Ж. Болтабоев ўртоқлар бор эди.

Лекция ва суҳбатлар халқаро аҳвол, Шарқи-Жанубий Осиёдаги вазият, диний урф-одатларнинг зарари, ҳозирги замон химия фани ютуқлари каби темаларга бағишланди. «Ленинизм», Свердлов номли, Охунбобоев номли, Ҳамза номли ва Мичурин номли колхозлар ҳамда 1-«Пискент» совхози меҳнаткашлари олимлар суҳбатини мароқ билан тинглашди. Суҳбат даврасида ўртага ташланган кўпгина саволларга олимлар атрофлича жавоб беришди.

И. АБДУЛЛАЕВ,
Шарқшунослик институтининг старший илмий ходими.

ПАҲЛАВОН КУЧ ЙИҒМОҚДА

УЙСОЗЛИК КОМБИНАТИДАН РЕПОРТАЖ

УЙСОЗЛИК комбинати зилзиладан кейин қурган уйларда тошкентликлар 3,5 мингдан ортиқ квартира олишди. Уларнинг 600 таси планга қўшимчадир.

...Ҳовли тўйлари бўлаётган қувончли дамларда айниқса уларни эсдан чиқаришмайди, фақат бу кишилар бу ерда турмай, бошқа майдонга кетган бўладилар. Аммо атрофга яна бир боқсангиз четроқда қоришма доғлари бўлган ишчи кийимидаги бир неча кишини кўрасиз, албатта. Улар сизнинг қувончингизга, ҳовли тўйи хурсандчилигига шерик бўлиш учун озгина бўлса ҳам вақт топадилар. Бригадир Чулков монтажчилари нотаниш дўстларининг ҳовли тўйларини худди шундай ўтказган бўлишлари мумкин, албатта. Улар шимоли-шарқий массивда 96 квартирали уйни муддатидан етти кун олдин йиғиб бўлдилар. Хлопин ва Пантишев бошлиқ бригадалар пардозловчилари Чилонзорнинг 12-кварталида 130 квартирали уйни муддатидан 10 кун илгари фойдаланишга топширганда шу тўйлар ҳақида ўйлашгандир. Ҳовли тўйлари қувончига шерик бўлиш, ҳали бошпана кутаётган ҳамшаҳарларимиз ҳақида чуқур қайғуришдан шундай қарор юзага келдики, уни қатъий рақамлар билан ҳаммадан кўра яхшироқ ифодалаш мумкин.

Бу рақамлар учта. Унинг биринчиси 220 минг квадрат метр. Комбинат йил давомида шунча уй-жой майдони бериши керак эди. Зилзиладан сўнг бу рақам ўзгарди. Олинган мажбуриятда у 265 минг квадрат метрга етди. Яқинда эса, у яна 15 минг квадрат метрга ортди.

Бу рақамларнинг моҳиятини тўла тасаввур қилиш учун яна бир эски, комбинатда эсдан чиқарилаётган рақамни келтирмоқчимиз. Корхонанинг лойиҳадаги қуввати ҳар йили 92 минг квадрат метр уй-жой майдони тайёрлашга тенг эди. Эндиликда у уч баравар ўсган.

Коллектив жасорати муносиб тақдирланди — комбинатга Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Республика Министрлар Совети ва Узсовпрофнинг кўчма Қизил байроғи берилди. Бу гал мени комбинатга бошлаб келган воқеа ҳам шу бўлди. Коллектив қандай меҳнат қилаяпти, бу ерда бугун нималар ҳақида ўйлашаяпти?

Худди шу куни комбинатда партия-хўжалик активи йиғилди. Аввало, гапни цехлардан бошлайлик.

...Дастлабки қадамларданоқ ўзгаришлар бўлганлиги сезилади. Бу сезги янги касеталар ва кранлар пайдо бўлганлиги билангина эмас, айни вақтда янги гигант поток линиясининг шакли аниқ кўрина бошлаганлиги натижасида юзага келади. Жуда катта пролетлардаги ишнинг бир текисда боришидан ҳосил бўлди бу сезги. Бу ерда ҳамма юмуш қишдагига қараганда тезроқ қилинаяпти. Арматурани чаққонлик билан тўқишади, оғир қолипларни қоришма билан тезроқ тўлдиришади, тайёр деворларни панелевозларга эпчил ўрнатишади. Оғир юкли машиналар ҳам худди тез юраётгандек туюлади, кишига. Цехлардан қурилиш майдонларигача чўзилган бу конвейерни арматурачи Андрей Тисячнинов ҳам, слесарь Александр Переухин ҳам, минерал пахта цехидан Раиса Панфилова ҳам, машинист Толип Маҳмудов ҳам, бетончи Шавкат Изетов ҳам.., тезроқ ҳаракат қилишга мажбур қилишаяпти.

Ҳа, бу кишилар ва бошқа юзлаб ишчилар бу ерда қаҳрамонлик деб аталувчи нарсани ижод қилишаяпти. Мен ҳам ютуқлар ҳақида ёзмоқчи бўлдим. Менинг хулосаларим ўтмиш, планлар, ҳатто илгари қабул қилинган мажбуриятлар билан солиштиришдан келиб чиқди. Аммо бу кишиларнинг яна бир ўлчови бор. Улар ўз меҳнатларини илгариги кўрсаткичларга эмас, балки бурч белгилаган маррага солиштирадилар.

...Очиғини айтганда, партия-хўжалик активи йиғилишида баландпарвоз гаплар бўлмади. Нотиқлар юксак мукофот учун миннатдорчилик билдиришди, қилинган ишларнинг рақамларини келтиришди, сўнгра эса.. нутқлардан келтирамиз:

Монтажчилар бригадири Давиденко: техника контроли бўлими панелларни маркалашни бузмоқда.

1-монтаж бошқармаси бошлиғи Карманов: қурилишнинг дастлабки цикли тайёр эмас, майдонларга йўллар очилмаган.

Омбор мудири Асадуллин: қоришма узели иш тартиби бузилаяпти, Бранка йўл қўйилаётир.

Ана шундай танқидий фикрлар айтишни докладчи, комбинат директори А. Кашиповнинг ўзи бошлади. У эришилган ютуқлар ҳақида уч минутгина гапирди, унинг охирида анъана бўлиб қолган сўзлар: «Ўртоқлар сизнинг номингиздан ишонтириб айтишга рухсат бергайсиз..» Регламент бўйича докладчига ажратилган 40 минутнинг қолган қисмини директор ишни анализ қилишга, истиқбол ҳақида фикр юритишга, танқид ва ўз-ўзини танқидга бағишлади.

Ваҳоланки, директор ҳам, бошқа нотиқлар ҳам ўз адресларига бунчалик кўп аччиқ сўзлар айтишмаса ҳам бўларди. Лекин нотиқлар ўзларини тўлқинлантираётган, қўлларидан келадиган, аммо бажарилмаётган ишлар ҳақида лом-мим демасдан ўтолмас эдилар.

Шунинг учун ҳам бракка йўл қўювчилар, дангасалар, ишга бепарво қаровчиларга қарши аччиқ-аччиқ гаплар айтилди. Бирбирларига ҳам жуда кўп даъволар қилишди.

Бир ой ичида контроль 259 панелни бракка чиқарди. Бутун бир уй складда ётиб қолди. Бунинг сабаби термик ишлов бериш тартибининг бузилиши, панелларни тўғри жойлаштирмаслик, бетон қоришмаси дозировкаси нотўғрилигидадир.

Бу ерда ҳамма камчиликларни бирма-бир айтиб ўтишнинг ҳожати йўқ. Чунки бу камчиликлар йиғилишда қайд қилинибгина қолмай, уларни бартараф этиш ҳақида ҳам гап гапирилди. Шундай камчиликлар ҳам борки, комбинат уларни йўқ қилишнинг уддасидан чиқа олмайди, тўғрисини айтганда. Кимки ўзига нисбатан талабчан бўлса, у билан боғланиб ишлаётганга нисбатан ҳам талабчан бўлади. Ўтган ойда ишга туширилиши лозим бўлган 2-бетон заводи шу вақтгача маҳсулот бермаганлиги комбинат коллективини ташвишга солмоқда. Бунинг сабаби 93-трест томонидан бажарилган қурилиш-монтаж ишлари сифатининг пастлигидадир. 3-қурилиш тресті эса, комбинат арматура цехини ишга туширишни судрамоқда. Тўйтепадаги металл конструкциялари заводи, «Главстройиндустрия»нинг эксперименталь механика заводи асбоб-ускуналар етказиб беришни пайсалга солмоқда. Юқорида айтганимиздек «шакли кўзга кўриниб қолган» қолиплаш поток-конвейер линияси секин қурилаяпти. Ваҳоланки, у Иттифоқдаги биринчи шундай линиядир. Унинг ишга туширилиши СССР Госстройи томонидан назарда тутилган.

Буларнинг ҳаммаси қувватларни ошириш йўлидаги ғовлардир. Аммо ҳозирги вақтда комбинатда бор бўлган барча қувватлар тўла фойдаланилаяпти.

«Крупнопанельжилстрой» трести сўнгги икки ой ичида 22 та майдонда қурилишнинг дастлабки циклини тайёрлаши керак эди.

— Шуни ҳам ҳисобга олингки, шунча майдон ҳам бизга камлик қилади, — дейди комбинат бош инженери А. С. Любомирский.

22 та майдон камлик қиларкан, Ҳозиргача эса ҳаммаси бўлиб биттагина майдон тайёрланган.

Комбинат коллективи жуда кўп камчиликларни бартараф этган. Фикр юритиб, жадал ишлаб, резервларни ишга солиб мажбуриятларни ҳам доим бажариб юрган. Ортиқча қийинчиликлар бўлмаганда эса?

— Улар бўлмаганда яна юзлаб квартира қуриларди, — дейди Кашипов.

Комбинат январь ва февралда тахминан 15 минг квадрат метрдан уй берди, зилзиладан сўнг эса бир ойда 22 минг квадрат метрдан ортиқ турар-жой ишлаб чиқарди. Август ойида эса, бу кўрсаткич яна 3 минг квадрат метрга ортади, йил охирига бориб эса, ҳар ойда 31 минг квадрат метр уй чиқарилади.

Январдан декабргача бўлган вақт ичида маҳсулот ишлаб чиқариш икки баравар кўпаяди. 1967 йил маррасида эса комбинатнинг қуввати йилига 360 минг квадрат метрга етади. Лойиҳадаги қуввати тўрт баравар ортади.

Демак, ҳамма гап комбинатнинг юксалиши маълум даражада боғлиқ бўлган катта ёки кичик ташкилотларда қолган. Улар камчиликларни бартараф этишса, яна бир вазифани — аллақочон буюриб қўйилган қўшимча асбоб-ускуналарни ўрнатиш енгил бўлади.

Комбинат қулай, зилзилага бардош бериб синовдан ўтган уйларни кўплаб бериши мумкин. Ҳамшаҳарларимиз кўпроқ ҳовли тўйлари қилишсин.

Е. ЕФИМОВ,
ЎзТАГ мухбири.

ПИОНЕР ЛАГЕРЛАРИДА

ОҚҚЎРҒОН районидаги 2-«Оққўрғон» совхози ишчиларининг ўғил-қизлари совхоз территориясида жойлашган пионер лагерида мириқиб дам олишмоқда. Бу лагерга «Звездочка» номи берилган.

Ҳозир лагерда учинчи смена давом этмоқда. Совхоз ишчиларининг 150 дан ортиқ фарзанди лагерга тортилди.

М. ХУЖАЕВ.

БУ ЙИЛ «Октябрь 10 йиллиги» дам олиш уйи пионер ва ўқувчилар ихтиёрига бериб қўйилди. Бу лагерда ёз мавсумида мингдан ортиқ ўғил-қиз ёз гаштини суради.

— Ҳозир лагеримизда учинчи смена давом этмоқда, — дейди пионерлар лагерининг бошлиғи ўртоқ Султон Эшонов. — Бу ер болаларга жуда ёқиб қолди. Лагеримизда 17 миллат боласи дам олмоқда.

Болалар дам олиш ва даволаниш билан бир қаторда ҳар турли фойдали ишлар билан ҳам машғул бўладилар. Бир неча тўгарак ишлаб турибди. Шунингдек, лагерда «Ажойиб учрашувлар клуби» ҳам ташкил этилган.

М. ЕҚУБОВ.

ЎЗБЕКИСТОН Давлат ўлчов асбоблари республика лабораторияси бир группа ходимларининг фарзандлари яқинда Москвага — пионерлар лагерига жўнаб кетишди. Дам олиш учун йўлга чиққан тошкентлик ўғил-қизларни лабораториянинг старший инспектори ўртоқ М. Лосева кузатиб борди.

Болалар она-Ватанимиз пойтахтидаги гўзал боғлардан бирига жойлашган пионерлар лагерида бир ой дам олишади. Шунингдек, улар В. И. Ленин мавзолейига, Москвадаги йирик музейларга, истироҳат боғларига боришади.

Ж. ПИРМУҲАМЕДОВ.

ЯНГИ ЎҚУВ ЙИЛИГА ПУХТА ҲОЗИРЛИК КЎРАЙЛИК

ҚОЛГАН ИШГА ҚОР ЁҒАР

Тўғри, бу мактабда ремонт ишлари дастлаб юришиб кетди. Бутун бир қурувчилар бригадаси бир ёқадан бош чиқариб ремонтга киришади-ю, нега ҳам иш юришмасин!

Куч — бирликда деб бежиз айтишмаган. Бир-икки кундаёқ мактабнинг қурилиш майдончасига зарур материаллар ташиб келтирилди. Бетон қориштирадиган агрегат ҳам шай қилиб қўйилди. Хуллас ремонтни бошлаш учун ҳамма нарса муҳайё эди.

«Буёғини бизга қўйиб бераверинглар, — дейишди қурилиш трестидан келган инженерлар. Мактабингизни узоғи билан 20 августгача тахт қилиб қўямиз. Ҳа, айтгандай биз ёрдамчи кучга муҳтож эмасмиз. Ҳаммасини ўз қўлимиздан чиқарамиз. Ремонт ишлари учун ажратилган ўқитувчилар хотиржам дам олишаверсин».

«Главташкентстрой» 10-қурилиш тресті инженерларининг бу гапидан Чилонзор районидаги 76-мактаб педагогик коллективи жуда хурсанд бўлди.

Трестдагилар айтганидек, ремонтга уюшқоқлик билан киришилди. Ҳаш-паш дегунча мактабнинг бир-икки синф хонасининг деворлари сувалиб, оқланди ҳам.

Аммо... 9 июль куни мактабда ремонт ишлари бирдан тўхтаб қолди. Бу ҳам етмагандай, ремонт участкасига келтирилган ғишт, оҳак, цементлар юк машиналарга ортилиб, қайтариб олиб кетилди. Ҳали ремонтга нафи тегмаган бетон қориштирадиган агрегатлардан ҳам нишон қолмади. Қисқаси, қурилиш майдончаси бўм-бўш бўлиб қолди.

Биз худди ана шу саволлар билан трест раҳбарларига мурожаат қилдик.

— Бу ерда ҳеч қандай борди-келди гап йўқ, — дейишди қурилиш трестининг раҳбарлари қисқа қилиб. — Вазият шуни тақозо этди.

Ана сизга ишга муносабат-у ваъдага вафо.

Ҳозир мактаб педагогик коллективининг боши қотиб қолган. Нима қилишини билмайди. Бир томондан қурилиш материаллари йўқ. Иккинчидан, ишчи кучи етишмайди.

— Қолган ишга қор ёғар деб, шуни айтар эканлар-да, — дейди мактаб директори ўртоқ Ш. Бакиров куйиниб. — Трестдагилар ваъдага вафо қилишмади. Биз мактабни ўз кучимиз билан ҳам ремонтдан чиқаришимиз мумкин эди. Лекин. уларнинг гапларига ишондик. Мана. ҳозир эса, қўлимиз калта бўлиб турибди. Сентябрь тобора яқинлашиб келяпти. Вақт кутиб турмайди. Амалий ишга ўтиш керак. Коллективимиз қараб турмади. Енг шимариб ишга киришди. Ота-оналар қўлларидан келган ёрдамларини аяшмаяпти.

Бу қурилиш тресті раҳбарларининг ишга ўта масъулиятсизлик билан қараётганликларини Чилонзор районидаги 90-мактабдаги аянчли аҳвол ҳам яққол кўрсатиб турибди. Мактабда ремонт ишлари жуда секинлик билан олиб борилаяпти. Биз шу мактабда бўлганимизда мактаб директори ўртоқ Т. Адалева қурилиш трестидан нолиб гапирди:

— Ишга муносабат бундай бўлмайди-да. — дейди директор. — Ишни бошлашдими, уни охирига етказиш керак эди. Лекин, трест бинокорлари бунга амал қилишмаяпти. Тўғри, ҳозир ремонт бўляпти. Аммо иш жуда суст ташкил этилган. График бўйича ремонт иши билан 75 киши шуғулланиши лозим. Ваҳоланки, ҳозир ишга 35 киши чиқмоқда. Бундан ташқари қурилиш материаллари етишмайди. Арзимаган нарса деб кўпинча иш тўхтаб қолади. Ремонт ишлари ҳалибери тугалланмайдиганга ўхшайди.

Мактаб директори ҳақ гапни айтди. Райондаги 90-мактабда ҳам. 76-мактабда ҳам иш шу зайлда кетаверса ремонт биринчи сентябргача битмайди. Ҳали бу иккала мактабнинг юқори қаватлари ремонт қилинганича йўқ. Бу қаватларга зилзилага бардош берадиган ускуналар ўрнатиш. синф хоналарни мустаҳкамлаш лозим. Бунинг устига ҳар иккала мактабнинг томини қайта ёпиш керак.

Ҳақиқатан ҳам ҳар иккала мактаб коллективи ёрдамга муҳтож. Ҳали бу мактабларда қилинадиган ишлар кўп. Наҳотки, буни трест раҳбарлари билишмаса?

Мактаблар ўз вақтида ремонтдан чиқарилиб, янги ўқув йилига тахт қилиб қўйилиши лозим. Бунинг учун қурилиш трестининг раҳбарлари амалий ишга ўтишлари керак.

Е. МОРДУХАЕВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг штатсиз мухбири.

А. АЛИЕВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбири.

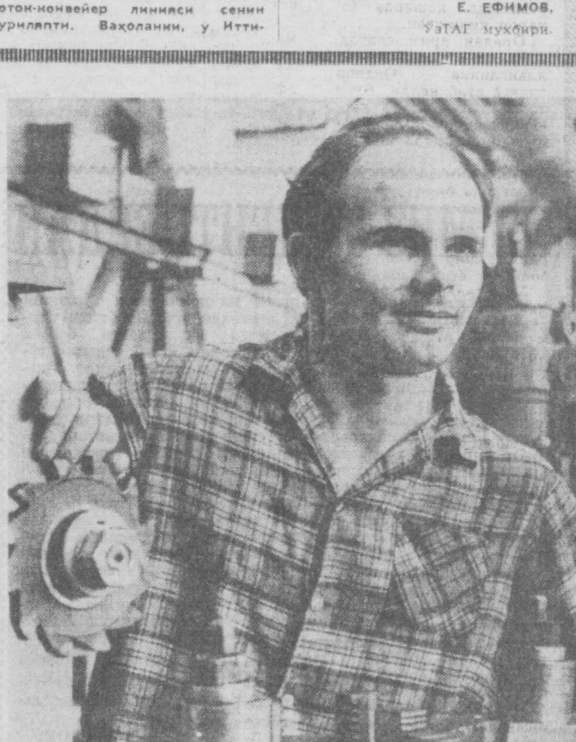

Анатолий Кораблев Ўзбекистон трактор-йиғув заводи асбобсозлик цехининг пешқадам фрезерчиларидан. У ўз касбининг моҳир устаси. Суратда: ўртоқ А. Кораблев.

Л. Глауберзон фотоси.

ПАХТАНИ МАШИНАДА ТЕРАЙЛИК

(Боши биринчи бетда).

кечиктириб юбориш ҳосилнинг тез етилишига ҳалақит беради, биринчи сортга топшириладиган пахта миқдорини камайтириб юборади, шу билан бирга, ғўза барглари яхши тўкилмайди. Ўтган йили химиявий воситаларда ишланган 48,5 процент майдонда дефолиация 11 сентябрдан 20 сентябрга қадар, 26,9 процент майдонда эса 20 сентябрдан кейин ўтказилди. Бу ғўза баргларининг яхши тўкилишига салбий таъсир кўрсатмай қолмади.

Оққўрғон райони хўжаликлари бу йил дефолиацияни 25 августда бошлаб 10 сентябрда тамомлашга қарор қилдилар. Район хўжаликлари дефолиантлар ташиб келтиришни тугалламоқдалар, сигналчи кишиларни шай қилиб қўймоқдалар.

Дефолиациянинг яхши фойда беришига эришмоқ учун кўпгина ғўза тупларида 1-2 та кўсак очилганда бу ишни ўтказмоқ керак.

Дефолиация кечиктириб ғўза барглари дағаллашиб қолганида, ҳавонинг ўртача ҳарорати пасайганида ўтказилса барг яхши тўкилмайди. Бу ўз навбатида терим машиналари учун қийинчиликлар вужудга келтиради, пахта ҳўл терилади ва ифлосланади. Бу билан хўжаликка, давлатга катта зарар етказиш мумкин. Республикамизда машинада терилиши лозим бўлган майдонлардаги ғўза баргларини сунъий усулда тўктириш учун етарли миқдорда дефолиантлар бор. Қўлда териладиган майдонлардаги ғўзани ишлаш учун яна дефолиантлар олиш кутилмоқда.

Ҳар бир район, ҳар бир хўжаликда пахтанинг етилишини ҳисобга олиб дефолиация муддатларини аниқлаб чиқмоқ керак. Пахтаси машинада териладиган майдонларни химиявий дорилар билан ишлашни навбатма-навбат ўтказиш муддатларини аниқлаш, бу муддатларга қатъий амал қилиш лозим. Бу иш бошлангунча «Узсельхозтехника»нинг ҳар бир район бирлашмасида дефолиантларни лабораторияда текшириб кўриш мақсадга мувофиқдир.

Ғўзалар баргини тўктиришда юксак самарадорликка эришиш учун барча шартларга қаттиқ риоя этилиши устидан жуда аниқ агрономия назорати ўрнатилишини таъминлаш, бажарилган ишларни синчиклаб қабул қилиб олиш, ғўза барглари қандай тўкилаётганлигини диққат-эътибор билан кузатиб бориш зарур, токи барча зарур шароитларда ғўзани кечиктирмай такрор ишловдан ўтказиш мумкин бўлсин.

Ўтган йили баъзи районларда шундай фактлар содир бўлдики, терим машиналари ғўза барглари яхши тўкилмаган далаларда ишлади, натижада пахта ифлос терилди, бинобарин, унинг намлилик даражаси кўпайди, бу эса омборларда пахтанинг бузилишига олиб келди. Бу йил бундай аҳволга мутлақо йўл қўйиб бўлмайди. Биз тайёрлов пунктлари органларига юксак талаблар қўйишимиз керак. Улар тайёрлов пунктлари дарвозаларидан ташқарида топширилаётган пахтага нисбатан бефарқ қарамасликлари лозим. Пахта — Ватанимиз бойлиги. Шундай экан, биз унинг сифатли сақланиши ва тўқимачилик фабрикаларига сифатли етказиб берилиши учун ҳаммамиз жавобгармиз.

Ғўза барглари тўла тўкилганда, 50-60 процент майдондаги кўсак очилганда машина теримига киришиш — машина терими технологиясининг муҳим талабидир. Агар кўсаклар кам очилганда машина теримига киришилса, ҳали очилмаган кўсаклар шикастланиши ва нобуд бўлиши мумкин, бу эса ҳосилнинг бир қисми нобуд бўлишига олиб келади. Шу нарса мутлақо нотўғри ва зарарлики, айрим ҳолларда баъзи ходимлар «йиғим-теримни илмий асосда ташкил этиш» шиори остида кўсакларнинг 65-70 проценти очилган майдонларда машина теримига киришишни кўзда тутишади. Бунга ҳеч қандай зарурат йўқ ва бундай қилиниши машина терими сифатига катта зарар етказиши ўз-ўзидан маълум.

Маълумки, ҳар бир машинага 30-35 гектар майдон ажратилади. Агар механик-ҳайдовчи биринчи теримни кўсаклар ана шундай оммавий равишда очилган вақтда бошласа, у вақтда ўзига бириктирилган майдоннинг катта қисмидаги ҳосилни кўсаклар 75-80 процентдан 90 процентгача очилгандагина териб олади. Бу энг яхши пахта толалари билан ёмонларининг аралашиб кетишига сабаб бўлади. Бундай пахтадан иккинчи ва учинчи сорт тола олинади. Шунинг учун ҳар бир хўжалик кўсакларнинг 50-60 проценти очилганда биринчи машина теримига тушиб, бу ишни узоғи билан 10-12 иш кунида тугаллаши керак.

Машина теримининг иқтисодий самарадорлигини ошириш жуда муҳим аҳамиятга эга эканлигини унутмаслик керак. Бу эса машиналарнинг мавсумда терган пахтаси миқдорини ошириш, пахтани ерга тўкиб юбормасликни талаб этади. Айни вақтда машина теримига ажратилган майдонларда қўл кучи ишлатилмасин ва пахта териш агрегатларининг юксак унум билан самарали ишлаши таъмин этиладиган бўлсин. Машинага ишониш керак. Машина очилган пахтанинг ҳар қандай ҳосилини йиғиб-териб олишнинг уддасидан бемалол чиқмоқда. Шу сабабли машина териб бериши мумкин бўлган пахтани қўлда теришга меҳнатни сарфлаш мутлақо ноўриндир.

Ўтган йили кўпгина хўжаликларда пахта машина билан терилган вақтда жуда кўп ҳосил ерга тўкилиб қолди ва уни қўлда териб олиш учун жуда кўп ишчи кучи керак бўлди.

Пахтани ерга тўкмаслик йўллари — дала ва техникани тайёрлаш, машиналарни созлаш ва ҳайдаш талабларига қаттиқ риоя қилиш деган гап. Баъзи жойларда, хусусан биринчи терим вақтида пневматик подборщикларни ишга солаётганликлари билан тоқат қилиб бўлмайди. Ана шу подборщиклар йиғиб олган пахтани ўз вақтида қуритиш ва тозалашга сарфланган озгина меҳнат ана шу ҳосилни йиғиб-териб олишга қўлда сарфланадиган жуда кўп харажатлар ўрнини бемалол қоплайди.

1965 йилда оммавий равишда ишлаб чиқарила бошлаган «ПХ-1,2» маркали подборщиклардан фойдаланиш ҳақида икки оғиз гапириб ўтишга тўғри келади. Агар, пахта майдони бегона ўтлардан тозаланган бўлса, эгатлар тўғри олинса, ўнқир-чўнқир жойлар бўлмаса бу подборщик жуда яхши ишлайди ва у териб олган пахта қуритилиб ўз вақтида тозаланса, яхши сортга ўтиши табиийдир. Буни «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхози ва бошқа хўжаликлар тажрибасида очиқ-ойдин кўриш мумкин.

Ҳозир мавжуд бўлган подборщиклар ҳар қандай янги машина сингари такомиллашиб бораверади. Лекин ерга тўкилган пахтанинг 80-90 процентини териб олишга имкон беради. Шунга кўра, қишлоқ хўжалик органлари ва айрим хўжаликларнинг раҳбарлари ана шу подборщикларга нисбатан нотўғри муносабатда бўлиб, тўкилган пахтани қўлда теришни кўзлаётганликлари мутлақо нотўғридир. Механик подборщик — катта куч. Уларнинг ҳар биридан оқилона фойдаланиш зарур.

Подборщик — катта куч. Ҳар бир подборщикни ишга солиш, ундан самарали фойдаланиш керак.

Механик-ҳайдовчиларни пахтанинг тўла терилиши ва энг муҳими, пахтанинг ерга тўкилишини камайтириш учун моддий рағбатлантиришни кенг қўллаётган бир қатор хўжаликларнинг тажрибалари диққатга сазовордир. Айни вақтда тўкилган пахтани териб олишда қўл меҳнатидан рационал равишда фойдаланиш тўғрисида ҳам ғамхўрлик қилиш керак. Тошкентликлардан ўрнак олиб, тўкилган пахтани териб олиш миқдорига қараб эмас, тозаланган майдонларга қараб иш нормаси белгилаш муҳим аҳамиятга эгадир.

Пахта йиғим-терими поток технологиясида тайёрлов пунктлари ва уларнинг қуритиш-тозалаш цехлари энг муҳим, ҳал қилувчи звено ҳисобланадилар. Республика пахта тозалаш саноати министрлиги, область пахта тайёрлаш трестлари, пахта заводлари ва тайёрлов пунктларининг ходимлари қурилиш ташкилотлари ходимлари билан ҳамкорликда тайёрлов пунктлари ҳамда қуритиш-тозалаш цехларини белгиланган муддатларда тахт қилиб қўйишлари зарур. Машинада терилган пахтани узлуксиз қабул қилиб олишни таъминлашни ҳар томонлама пухта уюштириш мақсадида янги цехлар қурилишини тугаллаш учун куч ва ғайратларини сарфлашлари керак. Йиғим-терим ишларини механизациялаштириш юксак савияда бўлган районларда тайёрлов пунктлари ва қуритиш-тозалаш цехларини тахт қилиб қўйишга айниқса алоҳида ғамхўрлик қилмоқ зарур.

Машина терими даврида қишлоқ хўжалик органларининг, «Узсельхозтехника» органлари, колхоз ҳамда совхозларнинг раҳбарлари ва мутахассислари, тайёрлов шахобчаларининг ходимлари пахтачиликни янада юксалтириш соҳасида партиямиз томонидан қўйилган вазифаларни амалда бажаришга нечоғлик қодир эканликлари юзасидан катта имтиҳон топширадилар. Ана шу имтиҳондан муваффақиятли равишда ўтишимизга шак-шубҳа йўқ.

ТОШКЕНТ, БИЗ СЕН БИЛАН

Индонезиядаги АПН мухбири Владимир Вербенко хабар қилади: Тошкентга ёрдам кўрсатиш ватанпарварлик ҳаракати бутун Совет Иттифоқида кенг ёйилди. Бу ҳаракат садоси Индонезия оролларигача бориб етди. Ҳозир бу ерда жуда кўп совет кишилари яшаб меҳнат қилишяпти.

Яқиндагина биз Ява оролида жуда катта сув тошқини бўлганлигини чуқур ташвиш билан кузатиб борган эдик. Бу офат минглаб индонезияликларга қайғу келтирди. Совет Иттифоқи ҳар қачонгидагидек Индонезия халқига дўстона ёрдам берди, Қизил Крест жамияти орқали бу ерга озиқ-овқат, кийим-кечак ва дори-дармонлар етказиб берилди.

Лекин бу гал ташвишли хабар Ватанимиздан келди. Тошкентда ер қимирлади. Биз турган жойларга газеталар етиб келгунича анча вақт ўтади. Шунинг учун ҳам Индонезияда ишлаётган совет кишилари ҳар куни Элчихонанинг ахборот бўлимига келиб турадилар. Улар шаҳар қандай зарар кўрганлиги, уни тиклаш учун қандай чоралар кўрилаётганлиги ҳамда бошпанасиз қолган кишилар қандай жойлаштирилаётганлигини билишга қизиқадилар. Улар элчихонага келиб туришларининг яна бир сабаби бор: бу ерда совет колониясининг аъзоси бўлган тошкентлик Ренат Уразаев ишлайди. Унинг ота-оналари ва катта қизи ҳам Тошкентда ер қимирлаш оқибатида катта зарар кўрдилар.

Биз ўз Ватанимиздан, Тошкентдан узоқдамиз, лекин Тошкентга албатта ёрдам берамиз. Ёрдамимиз унчалик катта бўлмаса ҳам, албатта, ёрдам қиламиз! — Индонезиядаги ҳар бир совет кишиси ана шунга қарор қилди. Махсус комиссия тузилди. Июль ойи Ўзбекистон пойтахтига ёрдам ойи деб эълон қилинди. Жакартадаги дипломатлар ва журналистлар, Медан, Сурабайя ва Банджермасиндаги консулликлар ходимлари, Чилегонда металлургия комбинати, Чилачапда суперфосфат заводи, Амбон оролида технология институти қураётган инженер ва ишчилар, Калимантанда йўл қураётган ишчилар — Индонезиядаги барча совет кишилари мактуб текстини якдиллик билан қабул қилдилар. Унда ана шу сўзлар ёзилган:

«Қадрли ватандошларимиз, қуёшли Ўзбекистон пойтахтининг аҳолиси!

Биз Индонезияда ишлаётган совет кишилари сизнинг табиий офат оқибатларига қарши олиб бораётган қаҳрамонона курашингизни фахр билан кузатиб бормоқдамиз.

Барча совет кишилари, шунингдек улуғ Ватанимиз чегараларидан неча минглаб километр узоқдаги совет кишилари ҳам сизнинг кулфатингизга шерикдир. Биз ҳозирги вақтда бутун мамлакат қардошларча катта ёрдам кўрсатаётганлиги туфайли тинчлик ва дўстлик шаҳри бўлган Тошкент қисқа вақт ичида янада обод, янада гўзал бўлишига ишонамиз.

Биз Тошкентга ёрдам кўрсатиш умумхалқ ватанпарварлик ҳаракатига қўшиламиз ва шаҳрингизни тиклаш фондига қарийб 3000 инвалюта сўм миқдорида ўз кичик ҳиссамизни топширамиз»

Жакарта. 1966 йил, июль. (АПН).

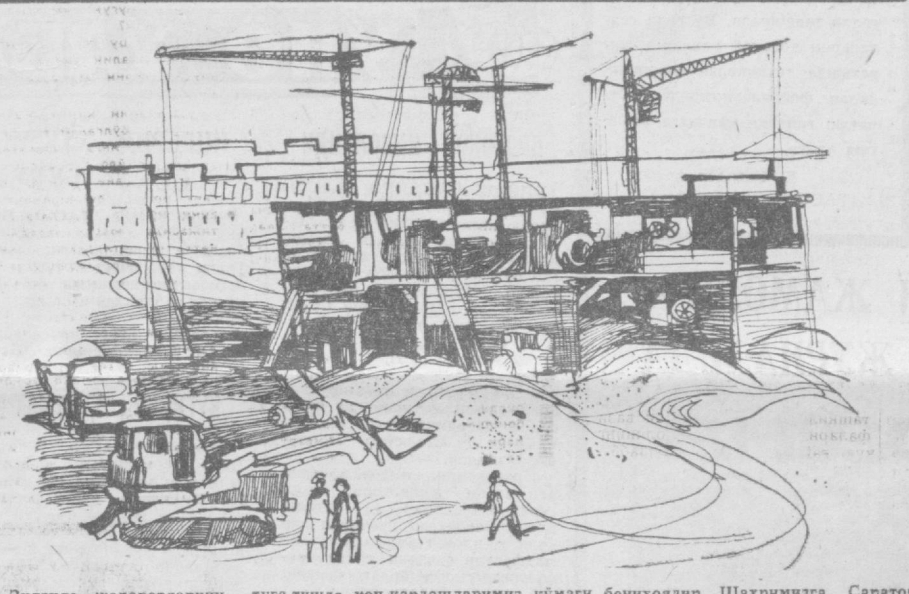

Зилзила жароҳатларини тугатишда қон-қардошларимиз кўмаги бениҳоядир. Шаҳримизга Саратовдан ҳам кўплаб бунёдкорлар келишган. Мана бу расмда саратовликлар участкасидаги бетон қориш узелида меҳнат жараёни ўз ифодасини топган. Ўнгда: (юқоридан пастга) шоферлар Василий Емельев ва Виктор Бабков ўртоқлар.

Д. Умарбеков ва Б. Жалолов чизган расмлар.

РЕПОРТАЖ

ҲАШАР

— Йўл бўлсин, биродар?

— «Октябрь»га Тоғамнинг ўғли иморат қураётган эди, қарашиб юборай.

— Ўзингизга йўл бўлсин?

— Биз ҳам ўша ёққа, ҳашарга.

Ўтган дам олиш куни тонг саҳарда Комсомол майдонидан жўнайдиган 46-автобусда шундай қисқа савол-жавобли суҳбатни эшитиш мумкин эди. Автобусда кетаётган одамларнинг ҳаммаси қуёш билан баравар уйғонишган. Улар дам олиш кунини қариндош-уруғлари, ёру-дўстлари, таниш-билишлариникида, ҳашарда ўтказишга қарор қилишган.

Орадан ярим соатлар чамаси вақт ўтгач, автобус кенг ялангликка — «Октябрь» массивига етиб келди. Бу пайт офтоб водийни нурга ғарқ қилиб юборган эди. Ҳашарчилар енг шимариб дарҳол ишга киришиб кетишди.

Массивни айланиб юриб, 173-участкада бироз тўхтаб қолдик. Ишонасизми, шу участкада 20 нафар киши баббаравар ишлаб иморат қурарди. Бири лой қораяпти, бири ғишт тераяпти, бошқаси ёғоч чопаяпти.

Уй эгалари, ҳашарчилар билан танишдик. 73 ёшли Нажим ота Пўлатов уларга бош-қош Бу участка отанинг куёви Солиҳ Ёқубовга қарашли экан. Солиҳнинг уйи илгари Бодак проездида эди. Кучли зилзиладан кейин уйи бузилиб кетди. Ўзи «Шарқ гули» фабрикасида монтёр бўлиб ишлар экан.

Шу куни Нажим отанинг ўғиллари Абдумажит, Абдурашид, Халил, Абдураҳим ҳашарга келишибди. «Шарқ гули» фабрикасидан Солиҳнинг касбдош дўстлари — Рашид Нажмиддинов, Ҳалил Пўлатов, Аҳмад Қосимов, Ҳаким Абдуваҳобовлар ҳам оғайниларининикига кўмакка отланишибди. Оила танишларидан: 53-қурилиш бошқармасининг ғишт терувчиси Гаврил Попов, «Ташавтомаш» заводи ишчиси Сайфулла Саидов ҳам шу ерда.

— Ҳашар азалий, боболаримиздан қолган одатимиз, — дейди ота. — Мана, танишларимиз куёвимга ёрдам қилишаяпти. Бу ҳам ҳашар, Мамлакатимиз меҳнаткашлари Тошкентни тиклашга ёрдам беришаяпти. Буни эса Бутуниттифоқ ҳашари десак бўлади. Ҳаммаларига раҳмат.

Массивда якка тартибда уй қурувчилар учун катта қулайликлар яратиб берилган. Кўчма ошхона, чойхоналар ишлаб турибди. Рўзғор буюмлари ва бинокорлик материаллари билан савдо қилувчи магазинлар, база аҳоли хизматида.

Уй қурувчилар ҳар нафасда ҳукуматимиз ёрдамини ҳис этмоқдалар. Солиҳ Ёқубовга ёрдам тариқасида 400 сўм пул, 5 кубометр тахта, ром, эшик ҳамда анчагина қурилиш материаллари берилди.

Дўстлар меҳр-оқибатининг рамзи бўлган ҳашарни массивдаги жуда кўп участкада кўриш мумкин. Шу куни Солиҳ акаларга ён қўшни — 174-участкада ҳам катта ҳашар уюштирилди. 2-таксимотор парки коллективининг вакиллари келиб иморат тиклашда Тоҳир Зияевга ёрдамлашдилар.

...Массив тун чодирини ёпинди. Бу кун ҳам меҳнаткаш шаҳримизнинг баракали ва самарали кунларидан бири бўлди. Водийда чироқлар ёнди. Бир, икки, уч... ўн, ҳозирча улар кам. Олди қуриб битказилаётган уйларга туширилган чироқлар булар. Массивда кўкламги тоғ лолаларини эслатадиган чироқлар анжумани юлдузлар билан нур талашиб хонадонларни, кўчаларни серфайз қиладиган кунларга оз қолди. Ҳа, кеч кузгача уч минг хонадонда чироқлар ёнади!

Янги қурилишлар, унда ишлаётган азаматларнинг ғайрат-шижоатларини кўриб, дилинг яйрайди. Лекин уларга қулайлик яратиш ўрнига йўл азобини туғдириб қўйилгани кишини ранжитди.

Репортажимизни автобусдан бошлаган эдик. Автобус ҳақида тугатмоқчимиз. Эрталаб кўрган танишларимизни энди остановкада учратдик. Автобус пойлаб туришарди. 15-20 минутда қораси кўринадиган автобус ҳам одамларга лиқ тўлиб ўтар, унга илиниш амри-маҳол эди. Шу куни шофёрлардан бири атиги 8 та машина қатнаётганини айтди, кечқурунга бориб у ҳам камайтирилар экан.

Шаҳар пассажирлар ташиш транспорти трестининг раҳбарлари 46-маршрутдаги автобуслар сонини кўпайтириш чораларини кўрадилар, деган умиддамиз.

З. МУҲАММАДЖОНОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбири.

БЕЗОРИГА ШАФҚАТ ЙЎҚ

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг безорилик учун жавобгарликни кучайтириш тўғрисидаги қарори, шунингдек СССР Олий Совети Президиумининг Фармонида маъмурий органлар, айниқса прокуратура органлари иш фаолиятида жамият учун зарарли бўлган ҳодисалар, совет гражданларининг иззат-ҳурматини таҳқир этадиган безориликка қарши етарли кураш олиб борилмаётганлиги ҳаққоний равишда кўрсатиб ўтилди.

Бу ҳужжатларни биз ўз коллективимизда муҳокама этиб, ишимиздаги камчиликларни партиявий принципиаллик билан очиб ташладик. Тўғри, бу йил Фрунзе районида жиноятларнинг содир бўлиши анча камайди. Қасддан суиқасд қилиш, талончилик, зўрлаш, давлат мулкини ва шахсий мулкни ўғирлаш сингари ҳодисалар бир мунча кам учрайдиган бўлиб қолди. Ўсмирлар ўртасида жиноий ишларнинг содир бўлиши кескин камайди. Кўчаларда ва жамоат жойларида безорилик ва тўполончилик туфайли содир бўладиган воқеалар озайди.

Шу билан бирга майда безорилик, урушқоқлик, жамоат жойларида тутабилмаслик гражданлар мулкига кўз олайтириш сингари ҳодисалар ҳамон рўй бериб турибди. Жиноий ишларни чуқур ўрганиш натижасида шу нарса маълум бўлдики, бундай воқеалар кўпинча спиртли ичимликларни истеъмол қилиш оқибатида рўй бераётир.

Партия ва ҳукуматимиз ўз қарорида ичкиликбозлик ва безориликка қарши кескин кураш олиб бориш вазифасини қўймоқда. Районимиз меҳнаткашлари, жамоат ташкилотлари ва давлат органлари ана шу қарорни қизғин маъқулламоқдалар ва қўллаб-қувватламоқдалар.

Районимиздаги маъмурий органлар бу муҳим ҳужжатни амалга татбиқ этиш мақсадида бир қанча тадбирларни ишлаб чиқдилар. СССР Олий Совети Президиумининг «Безорилик учун жавобгарликни кучайтириш тўғрисида»ги Фармони матбуотда эълон қилинган куниёқ уни кенг омма ўртасида тушунтириш ишларини бошлаб юбордик. Прокуратура ходимлари тўқимачилик комбинати, экспериментал-механика заводи, ремонт-қурилиш бошқармаси, «Бошлиқ» маҳалласи ва бошқа жойларда шу темага доир бир неча марта лекциялар ўқидилар. Тузилган графикка асосан бошқа корхона ва ташкилотларда ҳам лекциялар ўқиш давом этмоқда.

Жамоат тартибини бузувчиларга қарши курашнинг таъсирчан формаларидан бири суд томонидан жиноий ишларни жойларга олиб бориб, жамоат қораловчилари иштирокида кўрилишини ташкил этишдан иборат. Милиция ходимлари, партия, комсомол ташкилотлари кўмагида биз халқ дружиналари ишини ҳар томонлама жонлантириб юбормоғимиз лозим.

Турли тартиб бузишларнинг олдини олишда корхоналар, муассасалар ва ўқув юртлари, шунингдек партия, комсомол, касаба союз комитетларининг раҳбарлари ҳам муҳим роль ўйнашлари керак. Улар ичкиликбозларга, тартиббузарларга қарши кескин курашишлари, ёмон йўлга кириб кетган ходимларни қаттиқ жазолашлари талаб этилади. Бунинг учун турли жазо формаларидан фойдаланиш мумкин. Масалан, мукофотлар, дам олиш уйлари ва санаторийларга бериладиган йўлланмалардан маҳрум қилиш, уй-жойга навбатини орқага суриш ва ҳоказо. Бирор ходимга ишлаб чиқариш характеристикаси берилаётганида унинг коллективга муносабати, жамият қонун-қоидаларига қай даражада итоат этиши, ўзини оилада, турмушда тутиши, совет қонунлари ва коммунизм қурувчисининг ахлоқ кодекси талабларига риоя этиши ҳисобга олиниши зарур.

Биз, прокуратура ходимлари алоҳида хавфли жиноятларнинг олдини олишга қаратилган бу муҳим тадбирни муҳокама қилар эканмиз, ўз зиммамизга юкланган масъулиятли вазифани бекаму-кўст адо этиш учун бутун куч-ғайратимизни, маҳоратимизни сарфлаймиз, деб ишонтирамиз. Жамоатчилик, биринчи навбатда комсомол ташкилотларининг катта ёрдамига таяниб иш тутамиз.

Ҳеч шубҳа йўқки, ўтмишдан қолган ярамас мерос — жиноятчиликка қарши жамоатчилик кескин кураш олиб боради, ва бунга барҳам беради.

У. ШОРАҲИМОВ,
Фрунзе район прокурори.

ВАГОНЛАР БЕКОР ТУРМАСИН

Бутун мамлакат Тошкентни қайта бунёд этувчилар учун турли-туман бинокорлик материаллари етказиб бермоқда. Ёғоч ва тахта, ғишт ва цемент, ойна ва темир-бетон конструкциялари ва бошқа материаллар ортилган составларнинг кети узилмаяпти. Бу қувончли албатта. Лекин темир йўл транспорти ходимлари ишини анча мураккаблаштириб қўйди. Худди шундай станциямиз коллектив ҳам қатор қийинчиликларга дуч келмоқда. Бу қийинчиликлар бизнинг айбимиз билан бўлмаяпти. Шунинг учун ҳам ишимизнинг унуми йўқ. Давлат планларини бажариш қониқарсиз аҳволда, Барча техника иқтисодий кўрсаткичларимиз пасайиб кетди.

Ҳар куни станциямизга бинокорлик материаллари ортилган жуда кўп составлар келиб турибди. Биз уларни юк тушириб олиш майдонларига етказиб бераяпмиз. Лекин республика пойтахтидаги қатор қурилиш ташкилотлари ўз номларига келган ана шу юкларни тушириб олишмаяпти. Бу муҳим ишни жуда ёмон ташкил этишган. Барча юк майдонларида юк тушириш ишларини уч сменада ташкил этиш лозим эди. Чунки ҳозир юк жуда кўп келаяпти. Лекин кўпчилик қурилиш ташкилотлари бундай қилмаётирлар. Нари борса ишни икки сменада ташкил этишган улар.

Оқибатда нима бўлаяпти? Юк ортилган вагонлар ўз вақтида бўшатилмаяпти, натижада кўплаб бекор туриб қолмоқда. Фикримизнинг далили учун жуда кўп мисоллар келтириш мумкин.

«Стройтермоизоляция» трестининг Тошкентдаги 1қурилиш бошқармаси майдонида вагонлар тиқилиб ётибди. Янги келганларини қаерга олиб бориб қўйишни билмайсан. Ҳамма йўллар банд. Вагон машина эмаски, уни хоҳлаган жойга олиб бориб қўйсанг. Ҳозир бошқарма майдонида 50 дан ортиқ вагон турибди. У вагонларнинг айримлари 20 соатлаб тўхтаб ётибди. Майдонда ҳар куни узоғи билан 8 та вагон юкдан бўшатилмоқда. Айрим кунлари бор-йўғи 4-5 та вагондаги юк тушириб олинади. Бошқарма раҳбарларининг бундай ўзибўларчилигига чек қўйиш керак. Ахир бу билан фақат қурилишгагина эмас, айни вақтда давлатга ҳам жуда кўп миқдорда зарар келтиришаётганлигини нахотки билишмаётган бўлишса.

Вагоннинг бир соат бекор туриши бир неча сўм зарар келтиради. Афсуски, ана шу зарар бошқарма раҳбарларининг чўнтагидан олинмайди-да. Саховатли давлатимиз тўлайди уни. Лекин буни суиистеъмол қилиш керак эмас. Ахир давлат пули — халқнинг пули-ку. Уни ҳамма жойда тежаб-тергаб сарфлаш лозим. Бошқарма раҳбарлари шуни яхши тушунмаётганга ўхшайдилар. Бўлмаса, бир неча бор қилинган сигналлардан зарур хулосалар чиқариб олиб, юк тушириш ишларини тузукроқ ташкил этишган бўлишарди. Бу аҳволга бундан буён чидаб бўлмайди. Тошкентни қайта тиклаш ишлари шуни тақозо этади, Чунки бинокорлик материаллари етишмаслигидан объектларда қурувчилар айрим вақтлари бўш ўтиришибди. Вагонларда келган юклар ўз вақтида туширилиб, уларга етказиб берилганда ишларининг унуми ва сифати янада яхшироқ бўлар эди.

153-қурилиш трести раҳбарлари ҳам ўзибўларчилик кайфиятига берилиб кетишибди. Трест майдонида юк тушириш ишлари жуда ёмон ташкил қилинган. Ишчи кучи етарли эмас. Бунинг устига меҳнат интизоми бўшашиб кетган. Майдонда 40 дан ортиқ вагон юклари туширилмаган ҳолда турибди. Айрим вагонлар бундан 20 кун илгари етказиб берилган. Бунинг устига, жуда кўп бинокорлик материаллари, айниқса ғишт ва шифер, кўплаб нобуд бўлаяпти. Юкчилар уларни вагонлардан улоқтиравериша ди. Натижада кўплаб ғишт синиб кетаяпти. Цемент, қум сингари тўкилувчи материаллар сочилиб ётибди. Оқибатда улар ҳам кўплаб нобуд бўлаяпти.

Худди шундай аҳволни «Ташдорстрой» трестига қарашли 851-қурилиш бошқармаси, асфальт-битум заводининг юк тушириш майдонларида ҳам кўриш мумкин. Ҳаммаси бўлиб ҳозирги вақтда 300 га яқин вагон майдонларда юки туширилмай бекор ётибди. Бу билан станция коллективи фаолиятига ҳам зарар келтирилмоқда. Бу аҳволга хотима бериш зарур. Вагонларни юклардан ўз вақтида тушириб олиш муҳим давлат аҳамиятига эга бўлган вазифадир. Шунинг учун ҳам ҳамма майдонларда бу ишни пухта ташкил этиш зарур.

Р. УСМОНОВ,
Қизил тўқимачи станциясининг тепловоз машинисти.

БИЛАСИЗМИ?

● 1935 йил Қуёш ва Ой тутилишида энг «ҳосилдор» йил бўлган. Ўша йили ерда туриб одамлар Қуёшнинг беш марта, Ойнинг эса икки марта тутилганини кузатишган. Бу рекорд яна 1982 йилда такрорланади: шу йили Қуёш тўрт марта ва Ой уч марта тутилади.

● Ҳисоблаб чиқишларга қараганда 1496 йилдан токи бизнинг кунларгача цивилизацияли мамлакатлар атиги 230 йилгина тинчлик нашъасини сурганлар. Қолган йилларда дунёнинг қайсибир бурчагидадир уруш бўлиб турган.

● Сан-Марино давлатининг армияси дунёда энг кичикдир — бор-йўғи 11 кишидан иборат. Исландия ва Лихтенштейнда эса умуман армия йўқ.

● Швед миллионери Крейгер XX асрнинг энг йирик қаллоби ҳисобланган. Уни «гугурт қироли» дейишарди. У 80 миллион долларга яқин Италия ҳукумат облигацияларини ясаганида қўлга тушади ва 1932 йилда ўз-ўзини ўлдиради.

● Металл чақалар орасида 1659 йилда чиқарилган ва қиймати 10 долларга баробар келадиган мис чақа рекорд оғирликка эга бўлган. Унинг оғирлиги 17,5 килограммга яқин экан.

● Психиатр — врачлар сони жиҳатидан Америка Қўшма Штатлари дунёда биринчи ўринда туради.

● Дамашқ (Сурия пойтахти) дунёда энг қадимий пойтахт шаҳардир. Унинг узлуксиз пойтахтлик «стажи» эрамиздан олдинги икки мингинчи йилдан бошланади.

● Энг кам туғилиш бўйича жаҳон рекорди Ғарбий Берлинга тегишлидир. Бу ерда 1963 йилда ҳар минг аҳолига атиги 11,9 та янги туғилган тўғри келган. Ўлиш эса, Ғарбий Берлинда ҳар минг аҳолига чақиб ҳисобланганда 17,8 кишидан тўғри келди.

● Яқинда АҚШ почтасида бир хат кўзга ташланиб қолди. Унинг жўнатиш штемпели: «1862 йил 1 август» экан. Хат Вашингтондаги муқаддас Елизавета касалхонасининг врачи номига ёзилган эди. У «Сизга узоқ вақт жавоб ёзмаганлигим учун жаҳлингиз чиқмасин»... деган сўзлар билан бошланган эди. Почта дирекциясининг бошини қотган: бу хат юз йилдан ортиқ вақт қаерда ётганийкин?

Она-Ватан бўйлаб

ҚИШЛОҚ ЁШЛАРИ УЧУН 400 МАКТАБ

ТБИЛИСИ, (ТАСС). Грузияда ишчи ва қишлоқ ёшларининг йигирмата янги мактаби бошланаётган ўқув йилида дастлабки ўқувчиларни ўз бағрига олади. Ткварчели шахтёрлари, Зестафони Ферро қотишмачилари, Ингури — ГЭС бинокорлари, Самгори даштларининг меҳнаткашлари учун мактаб бинолари қурилди. Йирик корхоналар ҳузурида сменалаб ишловчи мактаблар ташкил этилди. Бу мактабларда дарслар эрталаб, кундузи ва кечқурун ўтказилади.

Янги ўқув йилида ишчи ва қишлоқ ёшлари учун очиладиган 400 мактабда ишчилар ва қишлоқ хўжалиги меҳнаткашларидан олтмиш минг киши шуғулланади. Қирқ мактабда дарслар арман ва озарбайжон тилларида олиб борилади.

ЧЎЛДАГИ ЯНГИ ВОҲАЛАР

ҚИЗИЛ ЎРДА, (ТАСС). Орол денгизининг шарқий соҳили яқинидаги чўлда воҳани суғориш учун инженерлик типидаги дастлабки тўрт система қуриб битказилди. Шу системаларнинг ҳар қайсисида баланд босим билан суви ўз-ўзидан қуйилиб турувчи артезиан қудуғи ҳамда унинг сувни тартибга солувчи асбоблари, далага сув чиқариладиган магистрал ва шохобча қувурлар бор. Қизил Ўрда областининг узоқ яйловларида барпо этилган бу воҳалар сабзавот, қовун-тарвуз ва хашаки экинлар етиштириш учун мўлжалланган.

Ҳозир мовий Орол денгизидан шарқ томонда воҳани суғориш учун яна ўнта инженерлик типидаги система барпо этиш мақсадида қидириш ишлари олиб борилмоқда. Бу системалар ер ости денгизидан отилиб чиқувчи биллур фонтанлар негизида барпо этилади. Қозоғистон гидрогеологлари бепоён чўл сийнасидан ана шу денгизни яқинда топган эдилар.

ОЛИМЛАР ПОЛЕСЬЕНИ ЎРГАНИШМОҚДА

МИНСК, (ТАСС). Белоруссия мелиораторлари мана шу беш йилликда бир ярим миллион гектардан кўпроқ ботқоқнинг захини қочиришлари керак. Олимлар уларга ёрдамга келишди. Белоруссия ССР Фанлар Академиясида Полесье текислигининг ишлаб чиқарувчи кучларидан комплекс фойдаланиш ва уни ривожлантириш проблемаси билан шуғулланувчи илмий кенгаш тузилди.

Олимлар жуда хилма-хил тадқиқот ишларини олиб борадилар: Оқава сув балансини ва унинг қайта тақсимланишини, сув омборлари барпо этиш масалаларини ўрганадилар. Ер юзасидаги сув ресурсларининг маълумотномаси тайёрланмоқда, кўл ва дарёлар текшириб кўрилмоқда, шу каби бошқа кўп проблемалар ўрганилмоқда.

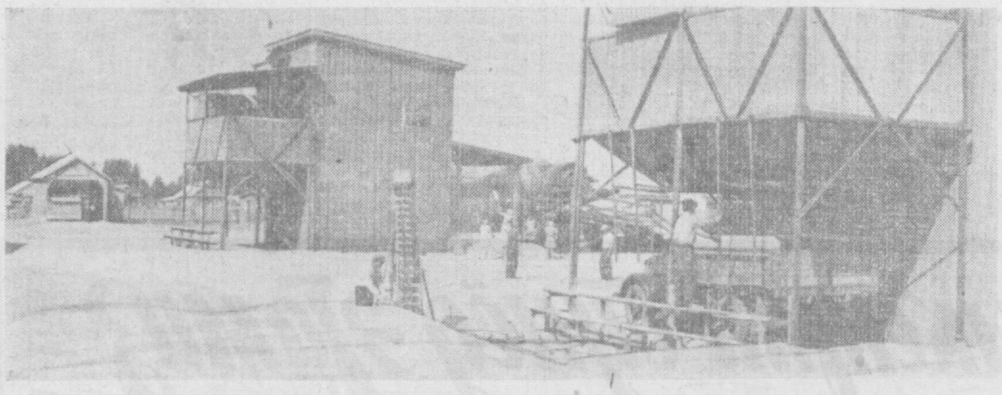

● Саратов областидаги «Ершов» уруғчилик совхози 53 минг центнер юқори навли ғалла топширади. Бу ерда ғаллаларни тозалаб навларга ажратишда техникадан моҳирлик билан фойдаланилмоқда. Суратда: ғаллани навларга ажратиш пайти.

Е. Соколов фотоси. (ТАСС фотохроникаси).

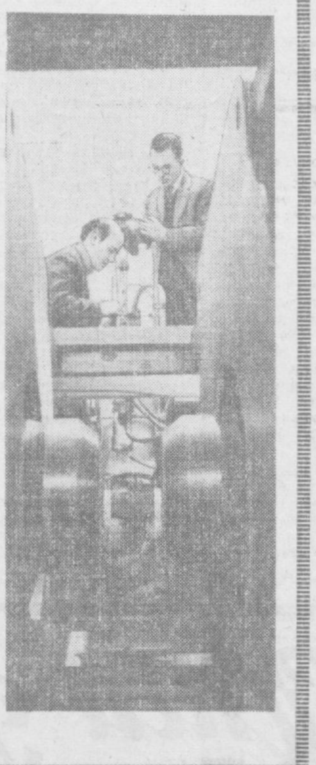

● Дубнедаги ядро тадқиқотлари Бирлашган институти нейтрон физикаси лабораториясида яқинда яна бир эксперимент муваффақиятли бажарилди. Бу эксперимент атом ядроси назарияси билан бевосита боғлиқдир. Суратда: лабораториянинг илмий ходими В. Лушников ва старший инженер Ю. Таран (ўнгда) ана шу экспериментни синаб кўришмоқда.

Ю. Туманов фотоси (ТАСС фотохроникаси).

ЎЗБЕКИСТОН ЖАМОЛИ — «УКРАИНА» ЖУРНАЛИДА

«Салом, Ўзбекистон!» — «Украина» журналининг 31 июлда чиққан номери ана шу сўзлар билан очилади. Ҳа, қардош Украинада чиқадиган бу журналнинг бутун бир сони серқуёш ўлка — Ўзбекистонга бағишланган. «Украина» гуллаб-яшнаётган республикамиз ҳақида, унинг экономика ва маданият соҳасида эришаётган улкан муваффақиятлари ҳақида, унинг донгдор кишилари тўғрисида ҳикоя қилади.

Дастлабки саҳифада Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Раиси Р. Қурбоновнинг республикамизнинг бугунги қиёфаси, украин ва ўзбек халқларининг дўстлиги ва биродарлиги тўғрисида ҳикоя қилувчи мақоласи эълон қилинган.

Журналнинг 3-бетидаги икки фотосурат Тошкентнинг янги қурилишларидан олинган. Бугунги Тошкент мамлакатимиз халқларининг неча-неча оғир синовлардан ўтган дўстлигини бутун жаҳонга намойиш қилаётган шаҳарга айланган. «Маҳаллик шаҳри», «Қудратли илдиз», «Мария опа Кириченко» кабн қатор материаллар ана шу дўстлик ҳақида ҳикоя қилади. Ўзбек адиблари Ғафур Ғулом, Зулфия, Эркин Воҳидовларнинг шеърлари, Саид Аҳмаднинг «Турналар» ҳикояси ҳам ана шу мавзуга бағишланган.

Сиз журналда серқуёш Ўзбекистоннинг бугунги қиёфаси, унинг кишилари ҳақида қатор материалларни ўқийсиз. Бу — «Шомаҳмудовлар жасорати», «Қадимий чўл тонги», «Оқ симфония», «Самарқанд обидалари» сингари қатор лавҳаларда ўз аксини топган.

Шунингдек, унда Ўзбекистон санъаткорларининг ижодий меҳнатига бағишланган саҳифалар ҳам бор. Ойбекнинг «Улуғ йўл» романидан парча босилган, Ўзбекистоннинг таниқли рассомлари яратган тасвирий санъат асарларидан рангли репродукциялар босилган. «Муштум» журнали эса «Украина» журналининг икки саҳифасида меҳмон бўлган. «Украина» журналини безаб турган жуда кўп фотосуратларда республикамизнинг бугунги жамоли, «оқ олтин» далаларининг кўрки, кишиларимизнинг кундалик меҳнати, тинч яратувчилик ишлари ифода этилган.

ҲОДИСА ҲАЛОКАТНИНГ ОЛДИ ОЛИНДИ

Пассажир поезди ўтишига бир неча минут қолган. Ўрта Осиё темир йўли Тошкент бўлинмасининг Салор йўл дистанцияси йўл назоратчиси Омар Гогоберидзе рельснинг ёрилиб кетганини кўриб қолди. Бу хавфли жойнинг атрофини тўхтатиш сигналлари билан ўраб қўйгач, у дарҳол йўл ремонт қилувчи бригадага мурожаат қилди. Тез орада ёрилган рельс бошқаси билан алмаштирилди. Пассажир поезди шу янги рельсдан ўз манзили томон яна йўл олди.

Шундай қилиб, йўл кузатувчи Омар Гогоберидзенинг ҳушёрлиги туфайли пассажир поезди ҳалокатдан қутқариб қолинди. Салор йўл станцияси бошлиғининг буйруғи билан О. Гогоберидзега катта миннатдорчилик билдирилди, унга пул мукофоти берилди. Куни кеча Тошкент темир йўл бўлинмаси район касаба союз советининг кенгайтирилган пленумида йўл назоратчиларидан О. Гогоберидзе ва А. Мамедкули ўртоқларнинг ўзларига топширилган вазифани яхши бажараётганликлари қайд қилинди.

А. КОМИССАРОВ.

ДУНЁ ХАБАРЛАРИ

МАМЛАКАТЛАР ОДАМЛАР ВОҚЕАЛАР

ПРОТОКОЛ ИМЗОЛАНДИ

РИО-ДЕ-ЖАНЕЙРО, (ТАСС). Бу ерда 1966—1969 йилларда Совет Иттифоқининг Бразилияга коммерция кредити шарти билан юз миллион долларлик машина ва ускуналар етказиб бериш тўғрисидаги протокол имзоланди. Протоколни СССР ҳукуматининг топширувига биноан Совет Иттифоқи Ташқи савдо министри Н. С. Патоличев, Бразилия Қўшма Штатлар ҳукуматининг топширувига биноан планлаштириш ва иқтисодий координация министри Роберто Де Оливейра Кампос имзоладилар.

Протоколни имзолаганларидан кейин министрлар нутқ сўзладилар. Улар ўз нутқларида имзоланган протокол ҳар икки мамлакат ўртасида ўзаро манфаатли савдони янада ривожлантиришга ёрдам беради, деб ишонч билдирдилар.

Сўнгра матбуот конференцияси бўлди. Бу матбуот конференциясида Н. С. Патоличев маҳаллий ва чет эл матбуоти вакилларининг жуда кўп саволларига жавоб қайтарди.

НИГЕРИЯ ҲУКУМАТИНИНГ БОШЛИҒИГА СЕКУ ТУРЕНИНГ МАКТУБИ

НЬЮ-ЙОРК, (ТАСС). Нигерия ҳарбий ҳукуматининг янги бошлиғи подполковник Якубу Говон кеча Гвинея ташқи ишлар министрлигининг бош секретари Абдуллай Диаллони қабул қилди.

Юнайтед пресс интернейшнл агентлиги мухбирининг Дагосдан хабар беришича, Абдуллай Диалло Секу Туренинг махсус мактубини Говонга топширган. Гвинея президенти бу мактубда Нигериянинг «яқин келажакда мамлакатда граждан ҳукуматини тузиш» ҳақидаги қарорини табриклайди.

ҚЎҒИРЧОҚ ҲУКУМАТ БОШЛИҚЛАРИ КЕНГАШМОҚДА

ПАРИЖ, (ТАСС). Жанубий Вьетнам қўғирчоқ ҳукуматининг бош министри Нгуен Као Ки Филиппин президентининг таклифига биноан, бугун Манилага келди. Франс пресс агентлиги мухбирининг Маниладан хабар беришича, Ки Филиппин президенти Маркос билан «Осиёдаги сиёсий проблемаларни ва иқтисодий масалаларни «муҳокама қилади, шунингдек Жанубий Вьетнамга жўнатишга тайёрланаётган Филиппин ҳарбий қисмларини бориб кўради.

Филиппин университетининг студентлари Америка қўғирчоғини норозилик намойиши билан, шунингдек «Ки, юртингга жўнаб қол», «Маркос ва Ки — Америка қўғирчоқлари» деб ёзилган плакатлар билан қарши олдилар.

ҲУКУМАТ СИЁСАТИ МАЪҚУЛЛАНДИ

ДЕҲЛИ, 11 август. (ТАСС). Ҳиндистон парламентининг юқори палатаси — штатлар кенгаши икки кунлик мунозарадан сўнг мамлакатнинг ташқи сиёсатини маъқуллади.

Сўзга чиққан депутатларнинг кўпчилиги Индира Ганди ҳукумати ўтказаётган қўшилмаслик ва тинч-тотув яшаш сиёсатини маъқуллади.

Ташқи ишлар министри Сваран Сингх мунозара охирида сўзга чиқиб, Ҳиндистон билан Покистон ўртасидаги муносабатларни нормаллаштиришнинг асоси «Тошкент декларациясининг руҳи ва ҳарфига амал қилиш» зарурлигини кўрсатиб ўтди.

УРУГВАЙ КОММУНИСТЛАРИНИНГ СЪЕЗДИ

МОНТЕВИДЕО, (ТАСС). Уругвай пойтахтида Уругвай коммунистик партиясининг XIX съезди ўз ишини бошлади. Съезд мамлакатнинг энг муҳим проблемаларини, халқаро аҳволни муҳокама қилади, ўз ҳаётий манфаатларини қондириш учун, мамлакатда революцияни ривожлантириш учун меҳнаткашлар оммасининг кураш тажрибасини умумлаштириб беради, шунингдек империализмга қарши кураш масалаларини муҳокама қилади.

Съездни Уругвай коммунистик партияси марказий комитетининг секретари Альберто Суарес очди.

Съездда Уругвай компартияси марказий комитетининг биринчи секретари Родней Арсменди доклад қилди.

ИНТЕРВЕНЦИЯЧИЛАР ТАЙЁРЛАНМОҚДА

ПАРИЖ, (ТАСС). Панамада Латин Америкаси мамлакатлари меҳнаткашларининг оммавий чиқишларига қарши курашмоқ учун ва Кубага бостириб кирмоқ учун махсус отрядлар тайёрлайдиган лагерлар бор. Франс пресс агентлигининг мухбири Панамада чиқадиган «Критика» газетасининг мақоласига асосланиб хабар беради: шундай лагерлардан бири Панама пойтахтидан 240 километр Ғарби-жанубда бўлиб, унга Венесуэлалик Альберто Соларес Ларрасабаль командирлик қилмоқда.

Бошқа бир лагерь пойтахтдан 250 километр чамаси жанубда жойлашган. Унда 18 ёшдан 22 ёшгача бўлган йигитлар машқ қилдирилмоқда. Шу нарса диққатни ўзига жалб қиладики, дейилади хабарда, бу ёшлар Куба қуролли кучлари формасини кийиб олишган, бу эса, ана шу ёшларни озод Кубага қуролланган ҳолда бостириб киришга тайёрлаётганликларини равшан кўрсатиб турибди.

МАХФИЙ ЙЎЛДОШ УЧИРИЛДИ

НЬЮ-ЙОРК, 10 август. (ТАСС). Юнайтед пресс Интернейшнл агентлиги хабар беради: АҚШнинг Ғарбий соҳилида жойлашган ҳарбий ҳаво кучларининг Ванденбург базасидан кеча «Тор ажена» ракета системаси ёрдами билан махфий йўлдош учирилди.

Йўлдошни учириш мақсадлари тўғрисида ҳеч нарса хабар қилинмайди.

ГИТЛЕРЧИЛАР ҚИЛГАН ЁВУЗЛИКЛАРНИНГ ЯНГИ ФАКТЛАРИ

ВАРШАВА, (ТАСС). Познань шаҳрининг қадимий қисмида қурилиш ишларини олиб бораётган вақтда ўртоқлар мозори топилди. Мозорга икки қатор қилиб кўмилган ёшлар жасадларининг бошлари йўқ эди.

Познань матбуоти берган хабарларга кўра, гитлерчиларнинг илгари маълум бўлмаган яна бир ёвузлиги аниқланди. Ўртоқлар мозорига бошлари кесилган ҳарбий асирлар, асосан француз ва инглизлар кўмилган, деб тахмин қилинмоқда.

ИРОҚНИНГ ЯНГИ ҲУКУМАТИ

БАЙРУТ, (ТАСС). Бугун кечқурун Бағдод радиоси Ножи Толиб тузган Ироқ ҳукуматининг составини эълон қилди. Янги ҳукумат ўн саккиз министрдан иборат. Бу ҳукумат бошлиғи Ножи Толиб айни вақтда нефть саноати министри вазифасини ҳам бажаради. Аднан Пачачи ташқи ишлар министри қилиб тайинланди. Абдил Раҳмон Албаззоз бошчилигидаги бундан олдинги ҳукуматда ҳам у нефть саноати министри эди. Бундан олдинги ҳукуматда ҳам мудофаа министри бўлиб турган генерал Шокир Маҳмуд Шукрий бу сафар ҳам мудофаа министри бўлиб қолди.

ВЬЕТНАМ ДЕМОКРАТИК РЕСПУБЛИКАСИ. Халқ армияси сапёрлари халқ милицияси жангчилари ёрдамида Америка бомбасини зарарсизлантирмоқдалар.

ВИА—ТАСС радиофотоси.

РЕКЛАМА ва эълонлар

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

12 АВГУСТДА
БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 18.00 — Телевизион янгиликлар, 18.20 — Қизил галстук тележурнали, 19.00 — Пахта териш машиналари — теримга шай қилинсин (қишлоқ хўжалик ходимлари учун), 19.20 — Бадиий фильм, 20.35 — Эртаги кун программаси.

Рус тилида: 20.40 — Телевизион янгиликлар, 20.55 — Ёшимиз 17 да (телефильм), 21.30 — Экран янгиликлари, 22.30 — Майя Кристалинская куйлайди.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 18.10 — Якк ва Робот (болалар учун), 18.25 — Хабарлар қандай келади (мактаб ўқувчилари учун), 18.45 — Тошкент янгиликлари, 18.55 — Тонг ороллари (илмий-оммабоп фильм), 19.15 — Унинг номи Сухэ ботир (бадиий фильм).

Ўзбек тилида: 20.30 — Янги Тошкент жамоли, 20.50 — Шеърият мухлисларига, 21.50 — Тошкент янгиликлари, 21.20 — Ленкорам (телефильм). 21.40 — Закавказье куйлари.

ТЕАТР

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 12/VIII да Қари қиз, 13/VIII да Ўғил уйлантириш.

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Яна тирик — САНЪАТ САРОЙИ, «ЎЗБЕКИСТОН», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).

Таъқиб — «МОСКВА» (эрталаб соат 10, кундуз 2 ярим ва кеч 9-40 минутда), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кеч 8 ва 9-45 минутда).

ЁЗГИ БИНОДА

(Кеч соат 8-45 минут ва 10 яримда).

Яна тирик — НАВОИЙ номли, «ВАТАН».

Сирли пассажир (Поезд) — КАФАНОВ номли, «ФЕСТИВАЛЬ».

ГРАЖДАНЛАР ДИҚҚАТИГА!
САНЪАТ САРОЙИДА
12 сентябрдан
УРУШ ВА ТИНЧЛИК НОМЛИ КЕНГ ФОРМАТЛИ СТЕРЕОФОНИК ОВОЗЛИ РАНГЛИ БАДИИЙ ФИЛЬМИНИНГ
икки қисмдан иборат 1-серияси
КЎРСАТИЛА БОШЛАЙДИ

Расмийлаштирилган заявкалар бўйича билетлар ҳозирдан сотилади.

Коллектив бўлиб келиш учун заявкалар ҳар куни эрталаб соат 10 яримдан кеч 6-гача қабул қилинади.

Сеанслар ҳар куни кеч соат 6-15 ва 9-15 минутда бошланади.

Дам олиш ва байрам кунларида сеанслар кундуз соат 12, 3, кеч 6-15 ва 9-15 минутда бошланади.

Зарур маълумотларни сўраш учун телефон: 4-21.74, 4-20-34, 4-35-30.

ГРАЖДАНЛАР ДИҚҚАТИГА!
Чилонзор район, Қатортол кўчасидаги Қурилиш маҳалласида 9 МАЙ НОМЛИ ЁЗГИ КЕНГ ЭКРАНЛИ КИНОТЕАТР ОЧИЛДИ
(Ватан уруши инвалидларининг собиқ дам олиш уйи).

«УЗМЕДТЕХНИКА» БОШҚАРМАСИГА
электрик ва механик инженерлар, бухгалтерлар, бухгалтер-ревизорлар, русча секретарь-машинистка, русча старший машинистка
КЕРАК
Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Куйбишев кўчаси, 22-уй.

Тошкент политехника институти коллективи кон-металлургия факультетининг декани, доцент И. Н. Иноғомовга отаси Иноғом НОДИРОВНИНГ вафот этганлиги муносабати билан таъзия билдиради.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА») — Орган Ташкентского обкома КП Узбекистана, областного Совета депутатов трудящихся.

Бизнинг АДРЕС: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26 уй

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Редактор — В35212, Редактор ўринбосарлари — В35885, В36232. Масъул секретарь — В34808. Пропаганда, адабиёт ва санъат бўлимлари — В31936. Партия турмуши — В35811, Саноат, транспорт ва қурилиш, ахборот ва спорт бўлимлари — В33786. Қишлоқ хўжалиги, фан, мактаб ва олий ўқув юртлари бўлимлари — В39050. Совет ишлари, маиший ва шаҳар хўжалиги бўлими — В38761. Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — В34048. Эълонлар бўлими — В38142. Коммутатор — В30249 дан В30258 гача.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри.

Р. 08694. ИНДЕКС 64969. Г. 1177.